

The Voice of Canadian Slovenians

Glasilo

kanadskih Slovencev

Leto 11 - številka 6 - november / december 2007

1997 - 2007

Emanuel – Luč, ki prihaja na svet

Fr. Drago Gačnik, SDB

Božič vsakega v tej množici ljudi, v tej pisani družbi, v kateri živimo, nagovarja drugače. O čem spregovori meni? O radosti, veselju, ki si ga voščimo morda iz navade? Iz neke hipoma prebujene dobrohotnosti? Prav gotovo, Božič govori o radosti! Pa vendar se nam vpleta tudi druga plat, senca križa, ki pada na to praznovanje. Če pomislimo na božično cingljanje sladkih melodij, na lučke in lesk okrašenih ulic, na praznično razpoloženje teh dni, se nam zdi kot, da je to nemogoče. In vendar, Lukovo poročilo božične zgodbe kaže tudi na trpkost in bolečino. Nad božično zibelko se dvigajo temni obrisi križa. Božič je bil in je še danes zaznamovan s trpljenjem. Prav zato je bil in je še danes pomenljiv in radosten preizkušanjem in po odrešenju hrepenečemu človeku.

Že sam kraj Jezusovega rojstva je zelo zgovoren. »In ti, Betlehem, dežela Judova, nikakor nisi najmanjši med Judovimi voditelji; iz tebe bo namreč prišel vodnik, ki bo pasel moje ljudstvo Izraela.« (Mt 2,6) Majhen zakoten, nepoznan kraj. Niso prepoznali njegovega rojstva pomembni ljudje, prvi so prišli počastit Novorojenega preprosti pastirji, brezdomeci, ubogi, ki jih je uradno judovstvo imelo za nečiste, ker so bivali z živalmi. Prav oni so uvideli to novo rojstvo, odkrili novo zvezdo, ki je bila znanilka Gospodovega rojstva in tudi njihovega odrešenja.

Že prerok Izaija je vzkliknil svojemu ljudstvu: "Vstani, zasij, kajti prišla je tvoja luč in Gospodovo veličastvo je vzšlo nad teboj." (Iz 60,1) Janez Krstnik je prišel »zavoljo pričevanja, da bi pričeval o luči, da bi po njem vsi sprejeli vero.« A ljudje niso prenesli te luči, bila jim je v napoto. In kljub temu, »da je prišla luč na svet, so ljudje bolj ljubili temo kakor luč, kajti njihova dela so bila hudobna" (prim. Jn 3,19). Tema je pokrivala zemljo, torej so lahko opravljali dela teme, ne da bi jih drugi opazili. Kristus pa je prinašal luč, ki pa ni bila sprejemljiva za vse, ampak samo za tiste, ki so bili preprosti in odprti za resnico.

Z Jezusovim rojstvom se je istočasno začel tudi odpor do Njega. Že samo dejanje Heroda razodeva vso podlost sveta, ki ne prenese konkurence. Nasilje vedno rodi nasilje. In sovražnost, ki se je porodila v srcih nekaterih, ga je pripeljala na križ. In posledica preganjanja je bil beg svete družine v Egipt. Kakor, da bi že s tem bilo nakazano, kar je danes bolj kot kdaj očitno, da bodo milijoni beguncev dobili svojega zavetnika prav v Jezusu, prav tako beguncu, že takoj po rojstvu. Nasilju tudi danes ni videti konca. Nedolžni otročiči iz Betlehema lahko predstavljajo vse nedolžne žrtve, ki jih je dandanes več in več, kljub pozivom mnogih mednarodnih organizacij k spoštovanju in nedotakljivosti življenja. Zgodovina se ponavlja. Kljub napredku v znanosti in tehniki smo prav malo napredovali v medsebojnih odnosih, včasih se zdi, da smo celo nazadovali.

Božič je torej obdan z meglo nesporazumov, temo nesprejemanja in trpljenja. Prav je, da to spoznamo, ne zato, da bo naše božično voščilo zagrenjeno, marveč nasprotno: božič je znanilec radosti; trpljenje, ki ga pečati, naj stori, da bi bili naši božični dnevi manj površni; da bi v nas poglobili vero v Boga, ki se nam razodeva kot blizu - Bog z nami - v naših depresijah, v naši osami; in da bi iz te doživete vere znali zapustiti svoje tople domove in se napotiti na ceste ter tam iskati Jezusa v brezdomecih, v ponižanih in preizkušanih, v domovih zapuščenih starcev, v iščočih ali obupanih ... ki jim je Jezusov prihod namenjen.

Skratka, je božič trpljenja, ki nam predstavlja bolj živega Jezusa, kot nam ga slika neki za vsako ceno vesel, porabniški praznik. Božič tudi ni idila preteklosti, marveč program in načrt za prihodnost, kako naj kot kristjani živimo vero v Boga, ki je z nami in med nami.

Globlje doživetje Jezusa med nami, to je voščilo božične noči, ki naj okrepi naše srce s svojo tolažbo, močjo in vseobjemajočim mirom.

GLASILO

Osrednja revija za Slovence v Kanadi / Main publication for Slovenians in Canada

IZDAJA - VSKO - Vseslovenski kulturni odbor
PUBLISHED By - ASCC - All Slovenian Cultural Committee

NASLOV / ADDRESS

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV:
770 Browns Line, Toronto, ON M8W 3W2
Tel: 416-259-1430

ODGOVORNA UREDNICA / CHIEF EDITOR:

Cvetka Kocjančič
e-mail: cvetkakocjancic@theslovenian.com

UREDNIKA / EDITOR:

Milena Soršak
e-mail: milenasorsak@theslovenian.com

IZVRŠNI UREDNIK / PRODUCTION EDITOR:

Frank Brence
e-mail: frankbrence@theslovenian.com

ADMINISTRACIJA / ADMINISTRATION:

Sandra Komavli
e-mail: sandrakomavli@theslovenian.com

MARKETING:

Florian Markun
e-mail: florianmarkun@theslovenian.com

LEKTOR ZA ANGLEŠČINO / ENGLISH EDITOR:

Richard Vukšinič

DOPISNIKI IN OSTALI SODELAVCI / WRITERS AND OTHER MEMBERS OF THE PRODUCTION TEAM

Anica Resnik, dr. France Habjan, Silva Plut, dr. Anne Urbančič,
Frank Novak, Martin Polanič, Roman Travar, Miro Koršič,
Ciril Soršak, Marjan Kolarič

SPLETNA STRAN / WEB PAGE:

www.theslovenian.com
info@theslovenian.com

Vsebina

2. Emanuel - Luč, ki prihaja na svet
4. Božični pozdrav predsednika VSKO
5. Danilo Türk - novi predsednik RS
6. Obisk DS g. Zorka Pelikana
8. Intervju z DS g. Zorkom Pelikanom
12. Program dela Sveta za Slovence po svetu
14. Naše življenje
16. Nekaj jesenskih utrinkov iz župnije sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu
17. Peticija KSK proti mega turistično-igralniškemu centru v Novi Gorici
18. Miklavževanje, 2. december 2007
19. For the Love of štrudelj: Bake and Taste
22. Slovensko društvo Vancouver
23. A Spook-tacular Event at Holiday Gardens
24. Svetovni slovenski kongres povezuje in ustvarja...
25. Slovenska povolilna paberkovanja
27. Božični čas
29. J. Škulj o genetski sličnosti med Slovenci in Indijci
30. Tone Zrnc C.M. - biseromašnik
31. Srečanje v Rimu
32. Alojzij in Francka Žabjek
35. V spomin Jožetu Turku
36. Victoria sklad
37. Treasures of Our Archives
40. Novice
42. Spored prireditev

Sveta noč je najbolj znana pesem, ki jo na sveti večer in na božični dan pojejo skoraj po vsem krščanskem svetu. Nastala je v času božiča leta 1818. Besedilo je zapisal duhovnik Jože Mohr, napev pa njegov učitelj in prijatelj Franc Gruber. Oba sta bila doma iz Oberndorfa na Salzburškem. Dokaj okoren slovenski prevod je leta 1879 objavila Zgodnja Danica v božični številki. Njegov avtor je Radoslav Silvester, pesnik samouk z Vrhnike. Prevod pesmi, kakršno poznamo in jo pojemo danes, pa je delo dr. Gregorja Pečjaka.

Božični pozdrav predsednika VSKO

Bliža se konec leta in mislim, da je to primeren čas, da se v imenu Vseslovenskega kulturnega odbora prav lepo zahvalim vsem slovenskim društvom in njihovim predstavnikom VSKO za podporo, ki jo nudili, za sodelovanje in za vse spodbude. V veliko veselje mi je, da je za nami še eno leto uspešnega delovanja VSKO, za kar je zasluga velikega števila prostovoljcev, ki so se vključili v delo tega odbora bodisi v upravnem odboru, v informacijskem centru ali pri pripravi radijske oddaje ali dvomesečnika Glasilo. Zahvala velja tudi vsem poslovnim sponzorjem in individualnim podpornikom, ki v tem našem poslanstvu vidite pomembno delo za celotno slovensko skupnost. Vseslovenski odbor ni neka velika krovna organizacija, kot si nekateri razlagajo, pač pa koordinacijski odbor, ki so ga ustanovila slovenska društva z namenom, da bi jih medsebojno povezoval, koordiniral njihove dejavnosti in opravljal aktivnosti, ki jih eno samo društvo ni zmožno opravljati. VSKO preko svojih izvoljenih društvenih predstavnikov dela po direktivah društev in v korist društev in celotne slovenske skupnosti. Petnajstletno delovanje slovenske radijske ure in desetletno delovanje slovenske publikacije je lep dokaz za uspešnost VSKO in za potrebo po meddruštvenem povezovanju in sodelovanju.

Preko naših medijskih sredstev vas, dragi rojaki, obveščamo o aktivnostih v slovenski skupnosti in pri posameznih društvih, vam predstavljamo zanimive Slovence in vam v vaše domove prinašamo zanimivosti iz

vaše stare in nove domovine. Zavedamo se, da je med nami veliko starejših rojakov, razkropljenih po mestih in predmestjih, zato je še toliko bolj pomembno, da smo med seboj s sodobnimi tehnološkimi sredstvi povezani. Za slovensko mladino je še posebej koristna naša spletna stran s povezavami s številnimi drugimi društvi in raznimi naslovi v Sloveniji.

V letu, ki prihaja, želimo navezati še bolj plodno sodelovanje s slovenskimi društvi izven Ontaria. Želel bi poudariti, da je Glasilo namenjeno prav vsem Slovincem in da še posebej vabimo slovenska društva, da v njem poročate o svojem delovanju in o svojih prireditvah.

Iz Slovenije nas bodo predvidoma obiskali Cita in Jože Galič, ki bosta nastopala na Prešernovem večeru 8. februarja, ansambel Spev, ki bo gostoval v Kanadi v avgustu, pevski zbor Anton Bezenšek, ki pride v Kanado v septembru ter ansambel Čuki, ki bo nastopal po Kanadi v mesecu oktobru. Za mladino bo VSKO organiziral obisk desetih mladih društvenih predstavnikov v Slovenijo, kjer si bodo lahko izpopolnjevali slovenščino.

Vsem Slovincem širom po Kanadi, kakor tudi povsod po svetu, želim mirne in zadovoljne božične praznike ter srečno, zdravo in zadovoljno novo leto.

Marjan Kolarič
Predsednik VSKO

Danilo Türk – novi predsednik RS

V drugem krogu predsedniških volitev v Sloveniji 11. novembra je Danilo Türk ob podpori opozicijske stranke Socialnih demokratov ter koalicijskega DeSUS-a in združenja Zares, dosegel veliko večino glasov in si s tem zagotovil mesto predsednika Republike Slovenije. Svojo predsedniško dolžnost bo uradno prevzel 22. decembra 2007.

Novi predsednik države Danilo Türk je profesor mednarodnega prava, diplomat, uslužbenec OZN, ki je dosegel najvišji položaj med Slovenci v mednarodnih organizacijah sploh.

Rodil se je 19. februarja 1952 v Mariboru, kjer je preživel svojih prvih dvajset let. Že zelo mlademu, proti koncu osnovne šole, mu je umrl oče. Pravi, da je želel bolj pravičen svet, zato se je odločil za študij prava. Študiral je na Pravni fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1975. Po diplomi je dobil službo na takratni SZDL kot sekretar komisije za manjšinska in izseljenska vprašanja. Problematika varstva manjšin in širših človekovih pravic je postalo temeljno področje, s katerim se je ukvarjal še dolgo na svoji poklicni poti. Leta 1978 je postal magister prava, naslov njegovega magisterija pa je bil Mednarodnopravno varstvo manjšin. Leta 1983 je doktoriral z disertacijo o načelu neintervencije v mednarodnih odnosih in postal predstojnik inštituta za mednarodno pravo in mednarodne odnose. Leto kasneje je

bil izvoljen v Podkomisijo OZN za preprečevanje diskriminacije in zaščito manjšin. Pot do tja je vodila preko sodelovanja z Amnesty International. Tej podkomisiji je leta 1990 tudi predsedoval. Hkrati je leta 1988 postal posebni poročevalec Združenih narodov za področje človekovih pravic, kar je ostal vse do svojega prehoda v diplomatsko službo.

Med letoma 1992 in 2000 je v New Yorku dva mandata opravljal funkcijo slovenskega veleposlanika. Diplomatski krogi so si ga je še posebej zapomnili po zastopanju Slovenije med dveletnim mandatom v Varnostnem svetu Združenih narodov v letih 1998 in 1999.

Po letu 2000 je postal pomočnik generalnega sekretarja Združenih narodov za politične zadeve, odgovoren za Severno in Južno Ameriko, Evropo, Azijo in Tihi ocean.

Po karieri v New Yorku se je leta 2005 vrnil v Slovenijo, kjer je opravljal funkcijo predstojnika katedre za mednarodno pravo na ljubljanski pravni fakulteti in funkcijo prodekana za študijske zadeve.

Türk je v bogati profesorski karieri objavil več kot 100 člankov s področja mednarodnega prava, človekovih pravic, pravic manjšin in uporabe sile v mednarodnih odnosih. Predaval je na številnih univerzah tako v Evropi kot v Ameriki.

Cvetka Kocjančič

Obisk DS g. Zorka Pelikana

Kanadski Slovenci smo veseli vsakega obiska iz domovine, še posebej pa smo se razveselili obiska Državnega sekretarja Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu gospoda Zorka Pelikana, ki je od 19. do 22. decembra obiskal številna slovenska društva in ustanove širom po Kanadi. Svoj obisk je začel v Calgaryju, kjer ga je pričakal veleposlanik RS gospod Tomaž Kunstelj, ki ga je po Kanadi spremljal. Od tam je odpotoval v Vancouver in se srečal s predstavniki tamkajšnjega slovenskega društva, kakor tudi s Slovenci, ki sodelujejo v pripravah na zimske olimpijske igre leta 2010 v Vancouvru in na Whistlerju. Srečal se je tudi s Slovenci iz Calgaryja, Edmontona in Ottawe, zadnje tri dni svojega obiska pa je posvetil Slovincem v Južnem Ontariu.

Srečanje za predstavnike slovenskih društev iz Toronta in okolice je 23. novembra organiziral Vseslovenski kulturni odbor v sejni dvorani Slovenske kreditne zadruga Janeza Evangelista Kreka, kjer ima svoj sedež tudi konzulat Republike Slovenije. Predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora Marjan Kolarič je državnemu sekretarju predstavil delovanje tega meddruštvenega koordinacijskega odbora, ki s svojim informacijskim centrom ter s slovensko radijsko uro Glas kanadskih Slovencev in dvomesečnikom Glasilo kanadskih Slovencev opravlja neprecenljivo vlogo pri informiranju Slovencev, povezovanju društev in koordiniranju prireditev. Uradu RS za Slovence po svetu in zamejstvu

se je zahvalil za vso dosedanjo finančno pomoč VSKO-u, kakor tudi za vse spodbude in skrb, ki jo Slovenija posveča izseljencem in njihovim potomcem. Poudaril je, da v korist vseh sodelujočih društev in slovenske skupnosti nasploh VSKO izvaja projekte in aktivnosti, ki jih eno samo društvo ne bi zmoglo, in da prav zaradi tega nosi tudi večje finančno breme za svoje poslovanje. Gosta iz domovine je seznanil z nekaterimi problemi, s katerimi se VSKO srečuje in predlagal nekaj idej za boljše sodelovanje s Slovenijo, še zlasti z Uradom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Izrazil je željo po boljšem sodelovanju ter boljši komunikaciji in koordinaciji, še zlasti, kadar gre za obiske raznih skupin iz Slovenije in predlagal, da bi v Sloveniji organizirali koordinacijski urad, kjer bi se izseljenci lahko brez predhodne napovedi oglasili in tam dobili raznovrstne informacije. Povedal je tudi, da bi kanadski Slovenci želeli, da bi slovenski mediji več poročali o izseljencih in njihovem delovanju, tako da bi imeli Slovenci v domovini bolj realno podobo o izseljencih in jih ne bi zgolj povezovali s polkarsko kulturo in

Srečanje DS g. Pelikana s torontsko mladino

folkloro, kajti te dejavnosti so za mlade Slovence zgolj odskočna deska za utrjevanje slovenskega kulturnega izročila, slovenskih vrednot in ljubezni do domovine.

Za predsednikom VSKO so tudi ostali predstavniki društev in ustanov izrazili svoja mnenja in dodali nekaj vprašanj.

Gospod Pelikan je nato objasn timer delovanje Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in predstavil prizadevanje tega urada za čimboljše sodelovanje s Slovenci po svetu. Povedal je, da Slovenija želi posvečati večjo pozornost izseljenski mladini, da bi le-ta ostala v slovenski skupnosti in krepila prijateljstvo in sodelovanje s Slovenijo. Navzoče je seznanil z nekaterimi programi, ki jih je Urad že začel izvajati in o tistih, ki jih še načrtujejo. Razveseljivo je dejstvo, da že delajo na tem, da bi v Sloveniji ustanovili center za izseljence, ki bi bil vsem dosegljiv. Pomemben projekt Urada pa je tudi izpopolniti evidenco o slovenskih državljanih po svetu, predvsem pa bi želeli točne naslove.

Državni sekretar se je posebej sestel s predstavniki Kanadskega slovenskega kongresa in s predstavniki mladine, ki so mu predstavili dejavnosti, s katerimi se torontska slovenska mladina ukvarja, se mu zahvalili za vso pomoč, ki jim jo Urad za Slovence po svetu nudi, in izrazili željo po še tesnejšem sodelovanju, še zlasti na področju slovenske šole, folklorne in športa, kajti prav v teh dejavnostih se oblikujejo osebnosti

tukajšnjih Slovencev, ki bodo prej ko slej morali začeti prevzemati vodilne vloge v slovenskih skupnostih.

Naslednji dan je državni sekretar v spremstvu veleposlanika odpotoval v Hamilton, kjer je obiskal slovensko župnijo in slovensko šolo, med delovnim kosilom s predstavniki slovenskih društev niagarskega področja pa se je seznanil z delovanjem koordinacijskega odbora Niagara in sodelujočih društev. Zvečer se je v Torontu udeležil banketa društva Simon Gregorčič.

V nedeljo je po maši obiskal Dom Lipa in se po delovnem kosilu s predstavniki slovenskih organizacij in podjetniki udeležil občnega zbora ob 50. letnici Kreditne banke Slovenija.

Kanadski Slovenci so bili veseli pozornosti, ki jim jo je s svojim obiskom naklonil državni sekretar g. Pelikan, še bolj pa njegovega zagotovila, da se v Sloveniji prav zadnja leta dogaja precej stvari, ki bodo še bolj pospeševale povezavo Slovencev z matično domovino, med drugim tudi nedavno ustanovljeni Svet Vlade RS za Slovence po svetu, ki se je že sestel in pripravil program za svoje delovanje.

Srečanje DS g. Pelikana z zastopniki društev

Intervju z DS g. Zorkom Pelikanom

Državni sekretar g. Zorko Pelikan

Od časa do časa nas obišejo predstavniki Urada za Slovence po svetu in Komisije za Slovence po svetu in zamejstvu pri vladi RS, sedaj imamo pa še Svet za Slovence po svetu pri vladi RS. Kako bi na preprost način razložili pristojnosti teh vladnih organov?

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu deluje kot vladna služba in pripada izvršilni veji oblasti. Urad je nastal v skladu z ustavno obveznostjo za posebno skrb za Slovence v tujini. Opravlja naloge, ki zadevajo položaj slovenskih rojakov v zamejstvu in po svetu, njihovo kulturno, prosvetno in gospodarsko povezovanje z

matično državo, informiranje, svetovanje in pomoč glede pravne zaščite. Na področju sodelovanja s Slovenci izven meja RS je Urad zadolžen tudi za spremljanje in koordiniranje dejavnosti pristojnih ministrstev Republike Slovenije.

Svet Vlade za Slovence po svetu je posebno stalno posvetovalno telo Vlade RS za področje razvoja odnosov in sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci po svetu. Svet sodeluje pri oblikovanju in izvajanju politike ter pripravi strategije na področju skrbi za Slovence po svetu. Svet opravlja naloge na podlagi 23. člena Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja (Uradni list RS, št. 43/06). Ima predsednika, podpredsednika in 19 članov. Slovenci po svetu so zastopani s 13 člani. Seje sveta sklicuje predsednik sveta praviloma enkrat letno.

Komisija DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je delovno telo, ki ga je ustanovil Državni zbor RS in pripada zakonodajni veji oblasti. Torej tu ne gre za vladni organ. Spremlja in obravnava problematiko avtohtonih slovenskih narodnih manjšin v zamejstvu in Slovencev po svetu, spremlja izvajanje Resolucije o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in Resolucije o odnosih s Slovenci po svetu ter vzdržuje redne stike s predstavniki Slovencev v zamejstvu in po svetu. Državnemu zboru poroča o pomembnih zadevah s tega področja ter

pripravlja predloge sklepov in odločitev ter obvešča pristojna delovna telesa državnega zbora o zadevah, ki se nanašajo na posamezne predloge zakonov in drugih aktov v zvezi s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Kot razumem, je Urad za Slovence po svetu nekaj izvršilni organ, ki izvaja konkretne programe v korist Slovencev izven meja Slovenije. Upravlja tudi s proračunom za sofinanciranje programov, ki povezujejo Slovence izven Slovenije z matično domovino. Lahko poveste nekaj o teh programih – katerim daje Slovenija največ pomembnosti?

V Proračunu za leto 2008 in 2009 je predvidenih 1.177.555 oziroma 1.192.365 evrov za postavko Ustavne obveznosti - podpora Slovincem po svetu. Večina sredstev se razdeli na podlagi javnega razpisa, katerega cilj je spodbujanje dejavnosti, ki med slovenskimi rojaki, ki živijo v tujini, omogočajo: utrjevanje in ohranjanje narodne, jezikovne ter kulturne identitete, medizseljensko povezovanje, ohranjanje vezi z Republiko Slovenijo, vzdrževanje struktur in dejavnosti Slovencev v izseljenstvu. Na razpis se lahko prijavijo tako fizične kot pravne osebe iz tujine. Društva prijavljajo predvsem letne programe dela, nemalo pa je tudi število prijavljenih posebnih projektov, ki so v skladu s cilji javnega razpisa. Sredstva se delijo tudi na osnovi programa dela Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, na primer za približevanje Slovenije mladim (poletna šola slovenskega jezika, seminar za mlade podjetnike,...). V letu

2007 so bili organizirani tudi seminar za učitelje slovenskega jezika, seminar za kulturne animatorje in seminar za novinarje izseljenskih medijev. Urad je pripravil tudi dva posveta, enega v ZR Nemčiji in drugega v BiH, ki sta bila med drugim namenjena informiranju o pogojih za pridobitev državljanstva, pokojninski zakonodaji, zdravstveni zakonodaji, pogojih za pridobitev štipendije in šolanju v RS, nostrifikaciji spričeval in diplom.

Med naročniki našega dvomesečnika Glasilo kanadskih Slovencev je tudi veliko bivših naročnikov Rodne grude, ki niti več ne vedo, da ta publikacija še obstaja. Lahko poveste, če obstojajo kakšni plani, da bo revija bolj dostopna izseljencem, katerim je namenjena?

Verjetno imate v mislih bivše naročnike Naše Slovenije, ki je nehala izhajati pred nekaj leti. Urad je v vmesnem času sofinanciral izdajanje revije Slovenija.svet, od leta 2006 pa financira izdajanje revije Moja Slovenija. Moja Slovenija je brezplačna izseljenskiška revija namenjena Slovincem, ki živijo izven meja svoje domovine. Tiskane izvode vsak mesec v nakladi 3.200 izvodov dobivajo društva, izseljenskiške organizacije in skupnosti Slovencev po vsem svetu, ki lahko revijo vsak mesec brezplačno razdelijo med svoje člane. Če želite Mojo Slovenijo prejemati neposredno na svoj dom, se lahko nanjo tudi naročite. Pri tem je potrebno plačati stroške pošiljanja v tujino.

Več o sami reviji lahko preberete na spletni strani www.mojaslovenija.net.

Pa še vprašanje o državljanstvu. Je še kakšna možnost, da potomci Slovencev, ki si do sedaj še niso uredili slovenskega državljanstva, le-to dobijo? Obstojata tudi pravni status imenovan Status Slovenca brez slovenskega državljanstva. Lahko to malo podrobneje obrazložite? Koliko slovenskih državljanov živi v Kanadi? Obstojata tudi kakšna evidenca o Slovencih brez pravnega statusa? Ali so kakšni posebni pogoji za priznanje tega statusa? Kakšne so prednosti?

Seveda še vedno obstaja možnost, da si naši rojaki uredijo slovensko državljanstvo. Na podlagi Zakona o državljanstvu RS je to možno urediti na nekaj različnih načinov. Najpogostejši pa je predložitev vloge za sprejem v državljanstvo na podlagi izredne naturalizacije iz nacionalnih razlogov po 13. členu Zakona. To lahko stori vsak polnoletni prosilec slovenskega porekla (tudi preko pooblaščenca) na Ministrstvu za notranje zadeve (MNZ) v Ljubljani, na eni izmed upravnih enot v Republiki Sloveniji ali na pristojnem diplomatsko-konzularnem predstavništvu Republike Slovenije v tujini.

Prosilec lahko na istem obrazcu, na katerem je sam zaprosil za sprejem v državljanstvo po 13. členu ZDRS, zaprosi tudi za državljanstvo svojih mladoletnih otrok. MNZ vodi postopek in izda končno odločbo. Tekom postopka pa je MNZ dolžno pridobiti mnenje Urada o obstoju razlogov za izredno naturalizacijo. Urad svoje mnenje oblikuje na osnovi določb Uredbe o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa

pri sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 13. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 41/2007 - Uredba).

Uredba določa, da je izredna naturalizacija iz nacionalnih razlogov možna, če je prosilec slovenski izseljenec oziroma njegov potomec do četrtega kolena v ravni vrsti ali pripadnik avtohtone slovenske narodne skupnosti v zamejstvu, ki izkaže aktivno vez z Republiko Slovenijo oziroma aktivno večletno delovanje v slovenskih društvih, šolah slovenskega jezika ali slovenskih izseljenskih, zdomskih ali manjšinskih organizacijah¹ (ali je bil odpuščen iz slovenskega državljanstva zaradi razumljivih razlogov in ponovno prosi za sprejem v slovensko državljanstvo). Uredba posebej izpostavlja, da prosilec prošnji priloži priporočila ustreznih organizacij, ki potrjujejo njegovo aktivno vez z Republiko Slovenijo.

Prosilec, kateremu je bila izdana odločba o sprejemu v državljanstvo, po opravljeni prisegi iz 10. točke 1. odstavka 10. člena ZDRS, ki jo poda na pristojnem DKP, postane državljan Republike Slovenije.

Zakon o odnosih RS s Slovenci zunaj njenih meja predvideva tudi pridobitev statusa Slovenca brez slovenskega državljanstva. Pogoji za pridobitev statusa so skorajda enaki pogojem za pridobitev slovenskega državljanstva. Razlika je v tem, da vlogo za priznanje statusa lahko vložijo tudi mladoletne osebe in da o statusu v celoti odloča Urad. Pravice, ki so zagotovljene osebi s statusom Slovenca brez slovenskega državljanstva so navedene v zakonu.

Posebne evidence o Slovencih brez

slovenskega državljanstva žal ni. Obstajajo samo ocene. V Kanadi naj bi živel vsaj 30.000 oseb slovenskega porekla. Evidenco slovenskih državljanov s stalnim prebivališčem zunaj RS vodi Ministrstvo za notranje zadeve. Evidenca oseb s statusom Slovence brez slovenskega državljanstva pa še ni vzpostavljena, ker zaenkrat še ni bila izdana nobena odločba o priznavanju statusa.

V nekaj dneh ste obiskali kar precej slovenskih naselij v Kanadi in se srečali s številnimi kanadskimi Slovenci. Kakšen vtis ste dobili o kanadski slovenski skupnosti?

Slovenska skupnost v Kanadi, zlasti v pokrajini Ontario je izjemno dobro organizirana. Izjemno dobra je tudi prisotnost slovenskega jezika, čeprav se bo verjetno prav ta značilnost najhitreje predala asimilaciji. Pozitivna značilnost je veselje mladih do učenja slovenskega jezika in do krepitevsakovrstnega sodelovanja z ustanovami in vrstniki v RS.

Na vseh teh srečanjih s Slovenci je bilo največ govora o tem, kako izboljšati sodelovanje med Republiko Slovenijo, še posebej Urada za Slovence po svetu, in kanadskimi Slovenci. Je prišlo med pogovori do kakih bolj konkretnih predlogov?

Prav iskanju novih oblik in načinov razvijanja sodelovanja med rojaki po svetu in Slovenijo je bil namenjen nedavni obisk v Kanadi. Ambicija RS je, da spodbujamo tiste aktivnosti, ki ohranjajo in negujejo

slovensko identiteto, slovenski jezik, kulturo in razvijajo sodelovanje z domovino. Pravni okvir za izvajanje teh aktivnosti nam zagotavlja že omenjeni Zakon o odnosih RS s Slovenci zunaj njenih meja iz leta 2006, istočasno pa se tudi zavedamo, da bo zelo malo novih priseljencev iz RS, ki bi lahko na novo okrepili slovensko skupnost v Kanadi.

Všeč mi je bilo, da sem se lahko na teh srečanjih pogovarjal tudi z mladimi ljudmi, ki so se že rodili v Kanadi in ki imajo nekoliko drugačna pričakovanja od Slovenije, kot pa starejše generacije. Vsekakor je bila na prvem mestu poudarjena potreba po praktičnosti in učinkovitosti. Internet je lahko pri tem odlično orodje za doseganje naših ciljev. Glede gostovanj iz RS je bila izražena potreba po večji koordinaciji med društvi in kakovosti gostujočih skupin. Spodbujati je potrebno aktivnosti na športnih področjih. Tu so nam lahko olimpijske igre leta 2010 v Vancouvru še posebna spodbuda za obsežnejšo in bolje koordinirano akcijo med našimi ljudmi, ki jih povezuje šport. Najpomembnejše pa je, da so naši postopki (tudi na upravnem področju) enostavni, pregledni in dostopni čim širšemu krogu ljudi.

Ob tej priložnosti bi se želel zahvaliti vsem našim rojakinjam in rojakom, ki dan za dnem delate za skupno dobro nas vseh, posebej pa še za skupno dobro slovenske izseljenke skupnosti v Kanadi.

Gospod Pelikan, najlepša hvala za vaše izčrpne odgovore, kakor tudi za vaš obisk v Kanadi, ki nam je dal novih spodbud in idej za naše delo.

Program dela Sveta za Slovence po svetu

Svet Vlade RS za Slovence po svetu je v začetku oktobra letos pripravil svoj program dela, ki izhaja iz pristojnosti, ki jih Svetu določa zakon. Za bralce Glasila sem pripravil kratek povzetek.

V programu dela, ki naj bi ga opravili že letos, je sodelovanje v zaključni fazi priprave strategije odnosov **Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja**, ki jo Urad pripravlja v sodelovanju z Inštitutom za narodnostna vprašanja iz Ljubljane; določitev programov in projektov za 5-letno obdobje za tiste aktivnosti, ki so temeljnega pomena za ohranitev in razvoj slovenske skupnosti; oblikovanje mehanizmov za **preverjanje učinkovitosti porabe sredstev**, ki jih RS preko Urada namenja Slovincem po svetu; **prizadevanje za oblikovanje medresorske komisije**, ki bo delovala v smeri lažjega vračanja izseljencev in njihovih potomcev v RS, kakor tudi za obveščanje izseljenskih medijev in društev o obstoječi zakonodaji ter o spremembah predpisov, ki se neposredno ali posredno nanašajo na Slovence zunaj meja RS; pripravo predloga za **odprtje konzulata ali konzularne pisarne RS v Banja Luki**, kajti v tem drugem največjem mestu v BiH živi 1.500 članov slovenskih društev in okoli 200 slovenskih podjetij z različnimi dejavnostmi.

Med stalne naloge si je Svet zadal razvijanje **novih oblik sodelovanja in aktivnosti za mlade**, potomce slovenskih izseljencev; pripravo predlogov za **oblikovanje in delovanje kulturno-informacijskih centrov** v prostoru z

večjo prisotnostjo slovenske skupnosti s posebnim poudarkom na ohranjanju in razvijanju slovenske identitete med pripadniki skupnosti, povezovanju z RS in promociji slovenske kulture v državi, kjer centri delujejo.

Za pospeševanje gospodarstva bo Svet pripravil predloge za **ustanavljanje in delovanje poslovnih klubov** v prostoru z večjo prisotnostjo slovenske skupnosti oziroma slovenskih podjetnikov, ki bi v povezavi z drugimi podjetniki tistega prostora spodbujali gospodarsko menjavo z gospodarstveniki iz RS in turistično - gospodarske promocije Slovenije med Slovenci v tujini. Svet si bo prizadeval za razvijanje **nove oblike učenja slovenskega jezika (in raziskovalnega dela)** kot spodbudo med mladimi potomci slovenskih izseljencev za ohranitev slovenske identitete in povezanosti z RS. Program poučevanja slovenskega jezika je potrebno prilagoditi starostnim skupinam otrok ter poiskati dodatne oblike učenja slovenskega jezika za tiste najmlajše, za katere je učni program preko interneta neprimeren, razmisliti o razširitvi obstoječega tečaja, ki je dosegljiv na spletu, in razdelitvi na več težavnostnih stopenj oziroma razvijanju dodatnih pripomočkov za samostojno učenje. Svet bo razvijal **sistemske oblike povezav z znanstveniki slovenskega porekla** v pričakovanju, da se bo prav na področju znanstveno raziskovalnega dela ohranilo določeno gibanje slovenskih izseljencev. Prizadeval se bo za **razširitev ponudbe**

izobraževalnih programov, s poudarkom na večjem sodelovanju z izseljenskimi organizacijami v tujini in z obiski uglednih gostov, in za informiranje o dejavnostih slovenskih skupnosti po svetu v Sloveniji s poudarkom na izseljenskih medijih oziroma njihovo povezavo z osrednjimi mediji v RS. Ena od nalog Sveta bo tudi prizadevanje za **predstavništvo izseljencev v Državnem zboru** s tem, da bi se povečalo število sedežev v Državnem zboru RS za štiri sedeže, od katerih bi dva namenili predstavnikoma avtohtone slovenske skupnosti v sosednjih državah, dva pa predstavnikoma slovenskih izseljencev in zdomcev.

Svet si bo prizadeval tudi za spremembo veljavne zakonodaje, ki se nanaša na sprejem v slovensko državljanstvo, tako da bi tisti, ki so že dopolnili 36 let, še vedno lahko dobili slovensko državljanstvo, če so slovenskega rodu. Prizadeval se bo tudi za **odprtje dodatnih volišč**, kjer je velika koncentracija slovenskih državljanov, ni pa uradnih predstavništev RS. Iskal bo možnosti za

pridobitev kakršnega koli načina **socialne podpore**, predvsem za ostarele rojake, ki so aktivno posegali v delo slovenskih skupnosti, pa se nahajajo v težkih socialnih okoliščinah, ter za zagotovitev **štipendij za izmenjavo študentov** slovenskega porekla.

V Programu dela Sveta so vključeni predlogi članov Sveta Vlade RS, ki so se udeležili ustanovne seje. Poleg teh predlogov so vključeni tudi predlogi, ki so bili predlagani pred in po ustanovni seji vse do konca meseca septembra letos.

Vsi vaši predlogi za napredek in obstoj naše slovenske skupnosti so vedno dobrodošli.

Drage Slovenke in Slovenci! Naj ob tej priložnosti vam in vsem vašim najbližjim želim blagoslovljene božične praznike ter srečno, zdravja polno in uspešno novo leto.

Stane Kranjc
Član Sveta Vlade RS za Slovence po svetu
– Kanada.

Vseslovenski kulturni odbor,

redakcija radia Glas kanadskih Slovencev in uredništvo Glasila kanadskih Slovencev

želijo vsem rojakom in rojakinjam

posebno še članom in sponzorjem VSKO,

vsem bralcem Glasila in

poslušalcem radia Glas kanadskih Slovencev

vesele in zadovoljne božične praznike z željo, da bi vas božični mir in blagoslov spremljal tudi v prihajajočem letu 2008.

Naše življenje

Anica Resnik

Hladni vetrovi se lovijo med praznimi vejami visokega drevja v dolini pod mojim domom. Mrzli zračni tokovi jih porivajo od zahod preko cele kanadske dežele in oznanjajo dolgo mrzlo zimo... Krizanteme so odcvetele in pozno cvetje naših žlahtnih vrtnic je slana umorila... S prstjo in suhim listjem smo jih na debelo pokrili, da jih obvarujemo pred mrazom in pozebo. Po mestnih oknih se počasi prižigajo božične luči v pričakovanju božičnih praznikov miru, dobre volje in svetega veselja, ki ga je čedalje manj na svetu, kakor tudi luči po oknih teh stanovanj.

V naših domovih bodo še gorele božične luči... Spet bomo postavili jaslice pod božično drevo in lučke ob njih, da se spomnimo davnih domačih običajev... Bogkov kot... tam jaslice s papirnatimi pastirčki na domačem zelenem mahu, oljnata lučka in za okras mlada žitna rast v malih škatlicah... Po večerji je zadišalo po vasi. Z žegnano vodo in kadihom so starši blagoslavljali naše domove za prihod Odrešenika. Potem je vsa družina kleče ob jaslicah molila vse dele rožnega venca, kar nam otrokom ni bilo vedno všeč. Ko smo odrasli, smo skupaj s starši čakali odhoda k polnočnici v farni cerkvi. Sodobni materializem in življenje brez Boga in Njegove resnice ne more nikdar nadomestiti lepote in vrednost krščanske tradicije... Zato, prižigajmo božične lučke, postavljajmo jaslice in ne samo drevesca. Ob večerih ob njih molimo, da bodo srečne naše družine, da bo mladi rod našel smisel življenja.

20. oktobra - V dvorani Brezmadežne je odbor Doma Lipe pripravil banket s

srečolovom in plesom. Lepo število gostov je pokazalo, da je Dom Lipa res slovenska ustanova, ki vedno potrebuje finančno pomoč, tokrat za novo streho.

21. oktober - Misijonska nedelja. Spominjali smo se z molitvijo in darovi katoliških misijonarjev po vsem svetu. Leto za letom odhajajo iz Slovenije duhovniki, redovniki, laiki po širnem svetu oznanjat Kristusov nauk o ljubezni in miru. V 19. stoletju Friderik Baraga med ameriškimi Indijanci, Ignacij Knoblehar v Egiptu. V 20. stoletju so slovenski jezuiti, salezijanci in lazaristi začeli delovati v Indiji, Kitajski in Afriki. Danes naši duhovniki, redovniki, redovnice in laiki delujejo še na bližnjem vzhodu, Sveti deželi, na Madagaskarju, južni Ameriki, v Ukrajini (č. g. Tomaž Mavrič), v Rusiji (č. g. Tone Ovtar). Okrog sto slovenskih misijonarjev danes po širnem svetu dela za božje kraljestvo na zemlji in pomaga ljudem k boljšemu življenju kot duhovniki, zdravniki in zdravnice, bolniške sestre, strežnice, učiteljice, gradbeniki in mojstri vseh strok.

Družabno življenje na poletnih letoviščih se v jeseni nadaljuje z banketi in občnimi zbori v naših dvoranah, posebno pri Brezmadežni. V oktoberskih in novemberskih sobotah odmeva tam slovenska ljudska in umetna glasba. Prijateljski pogovori v domačem razpoloženju pa so spričevalo zdravega ljudstva.

V petek, 9. novembra je č. g. Tone Zrnc v cerkvi Brezmadežne praznoval šestdeset let mašništva. V nedeljo, 11. novembra smo biseromašnika s skromnim domačim slavljem počastili v cerkveni dvorani. Ob tej

priliki je č. g. Zrnec v informativnem stilu v slikah predstavil voditelje ruske in slovenske komunistične revolucije, ki je imela osnovno nalogo uničiti Boga, Njegovo cerkev in vsa verna ljudstva. Da je postal duhovnik te cerkve, je č. g. Zrnec v tujini dosegel ta cilj.

Ženski pevski zbor, sestavljen iz članic nekdanjega mladinskega zbora pri Mariji Pomagaj, je v pozdrav svojemu učitelju in voditelju zapel nekaj priljubljenih pesmi.

Duštvo Slovenski Dom se v programu Bridgeing the gap between seniors and youth prizadeva poživiti našo torontsko skupnost. Starejši rod odhaja iz društvenega življenja in mladina se izgublja na tujih tleh... Predsednik društva inž. Oskar Koren je za ta namen s svojimi odborniki organiziral 30. oktobra prvi študijski večer z imenom Identity Fraud - tatvina osebnih informacij po telefonu. Predavateljici sta bili dve uslužbenki Scotia Bank. Uprava Doma Lipe je za ta program dala na razpolago svojo dvorano. Drugi seminar te vrste je bil 26. novembra. Tema: Sleparije in goljufije po televiziji in medmrežju v isti režiji. Zelo zanimivo in poučno, zlasti za starejše ljudi, ki so večkrat žrtve novih, modernih sleparjev.

18. oktobra je lepo število udeležencev v dvorani Doma Lipe ocenjevalo in pokušalo slovenske potice. Spet nova akcija Slovenskega doma za ohranitev slovenskih običajev in povezavo med ljudmi. Poleg predsednika g. Korena so obiskovalce pozdravljali tudi mlajši odborniki društva: Gregor Dolenc, Majda Resnik in Jeanette Zemlja. Razstavljenih je bilo dvakrat po devet potic, prvih devet za ocenjevanje sodnikom, druge za publiko. Odbor Slovenskega doma

je svetoval, da se potice pečejo v skupinah starejših in mlajših. Odzvalo se je devet skupin. Sodniki, ki so potice ocenjevali po obliki in okusu, so bili sledeči: Veronika Adamič, študentka, Franca Anderson, predsednica društva Simon Gregorčič in ravnateljica šole St. Rose of Lima, Magda Finat, ravnateljica hišne oskrbe v Domu Lipa, Ema Pogačar, lastnica firme Pogačar Realty, in mag. Leander Škof, dolgoletni urednik Glasila. Za najboljšo potico so ocenili potico skupine Antona Bergleza, drugo najboljšo za sodnike je spekla skupina Danice Ančimer in tretjo nagrado so podelili skupini Kristine Genorio. Ocenjevali in pokušali pa so tudi vsi navzoči. Po številu glasov se je izkazalo, da je bila najbolj popularna potica skupine Marte Zakrajšek-Ovčjak. Čestitamo. Celotna prireditve je bila posneta na filmski trak. K uspehu prireditve je pomagala skrbna priprava odbora Slovenskega doma z vabili na radijski oddaji in povezavo s slovenskimi društvi. Omenimo naj društvo Simon Gregorčič, kjer so mlada dekleta pod vodstvom Marije Sluban peklo štrudelj 14. oktobra in potico s kuharico Milko D'Alonzo 11. novembra.

V novemberskih dneh, ko sonce že sredi popoldneva zahaja, je v naši skupnosti zemsko sonce za vedno zašlo Avgustinu Kuku - zavednemu Slovencu, ki je že od zgodnje mladosti deloval za samostojno državo Slovenijo, članu dr. Ehrlichove dijaške organizacije Straža - Mariji Mlakar, - družinski materi in zvesti članici župnije Marije Pomagaj - Ani Žumer, Jožetu Turku, Jožetu Florjančiču, Jožetu Kastelicu in Ludmili Medved, materi Mili Markun. Naj jim sedaj pri Bogu sveti večna luč.

Nekaj jesenskih utrinkov iz župnije sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu

Fr. Drago Gačnik, SDB

Te dni smo dočakali ne samo jesen ampak tudi zimo. Ob prazniku Vseh svetih in na vernih duš dan smo se zbirali v glavnem na treh pokopališčih. Holy Sepulcre je glavno in najstarejše pokopališče, kjer je bila v nedeljo v mavzoleju tudi sveta maša, ki jo je vodil hamiltonski škof g. Anthony Tonnos. Po maši smo se Slovenci zbrali pri križu in zmolili za vse pokojne, ki počivajo na tem pokopališču. Nato smo se zbrali na pokopališču Gate of Heaven, kje je tudi poseben slovenski del s kapelico, in ob petih popoldne še na najnovjšem pokopališču Our Lady of the Angels, kjer je v zadnjem času pokopanih večje število naših faranov.

Kot že vrsto let smo tudi letos martinovali, resda v bolj skromni obliki kot včasih, ko je bilo veliko več takih, ki so doma "pridelovali" vino in ga prinesli na ocenjevanje za najboljšo kapljico. Letos je prvo mesto za rdeče vino odnesel Frank Pelcar.

V soboto, 17. novembra je bilo v naši slovenski šoli malo drugače od drugih dni. Iz slovenskega Veleposlaništva v Ottawa sta prišli Irena Hribar Schmidt in Tea Kunstelj. Otroci so po skupinah umetniško ustvarjali. Najstarejši so morali v obliki lepljenke predstaviti »Kdo sem jaz«, mlajša skupina je barvala ribo in najmlajši so ustvarjali pisane metulje. Gospa Irena jim je razložila način dela in potem so ideje iz glav prehajale na papir. Škarje, čopič in barvice, vse je bilo na delu in nastali so zanimivi izdelki.

Teden pozneje nas je obiskal državni sekretar za Slovence po svetu g. Zorko Pelikan. Potem, ko si je ogledal prostore, se je zaustavil v vsakem od razredov in na koncu so še učiteljice sedle z njim za mizo in so si izmenjali načrte in pobude za prihodnje delo.

Letošnji Miklavž je pri nas kar pohitel. Že v nedeljo, 2. decembra se je po dobrem kosilu začel kratek program, ki so ga pripravile učiteljice in otroci Slovenske šole. Začeli so s pesmico »Mi anglici smo mali« iz operete Miklavž prihaja in vmes še veselo zaplesali, tako, da se je ustvarilo primerno razpoloženje za prihod Miklavža. Brez hudičkov tudi ne bi šlo, zato so se tudi ti predstavili. Potem so prihajali otroci po darila, Miklavž pa jih je tudi kaj povprašal. Miklavževanje vsako leto pritegne mnoge mlade družine, ki jih sicer bolj poredko vidimo, vseeno pa je to lep slovenski običaj, ki znova in znova poveže mlade družine in jih pripelje bliže slovenski skupnosti.

Miklavževanje v Hamiltonu

Peticija KSK proti mega turistično-igralniškemu centru v Novi Gorici

Frank Rihar

Konec oktobra je Kanadski slovenski kongres poslal predsedniku Vlade Republike Slovenije gospodu Janezu Janši peticijo, v kateri je bila izražena zaskrbljenost zaradi nameravane gradnje mega turistično-igralniškega centra v okolici Nove Gorice. Nameravana investicija ameriške družbe Harrah's Entertainment v višini 750 milijonov evrov je bila privlačna za slovensko družbo Hit, ker pomeni poleg dodatnih prihodkov tudi pridobitev številnih novih delovnih mest na Primorskem, toda bojazen zaradi posledic takega centra v Sloveniji je zajela številne Slovence doma in po svetu.

S peticijo je KSK želel opozoriti slovensko vlado na negativne posledice takega mega zabavališča. V peticiji je med drugim zapisano: »Pri KSK smo zaskrbljeni in se bojimo, da pridobitve za Slovenijo ne bodo odtehtale vseh negativnih posledic, ki jih igralniški centri navadno prinašajo. Marsikateri družinski skrbnik bo v igralnici

izgubil svoj težko zaslužen denar, ki ga njegova družina še kako potrebuje. V Sloveniji bomo imeli dodatne zasvojece, ki si sami ne bodo mogli pomagati in bodo padli v breme celotne družbe. Zlasti se bojimo, da bo ta velikanski igralniški center imel negativni vpliv na vzgojo slovenske mladine, posebno tiste iz neposredne bližine centra. Namesto dobre, poštene vzgoje, ki poudarja obče človeške vrednote, kot so poštenost in delavnost, bo mladina izpostavljena igralništvu na srečo, ki je utopično, ki zavaja in vodi k moralnemu propadu, navadno združeno z mamili, prostitucijo, pranju denarja itd. Pri KSK smo mnenja, da je obstoječa igralniška dejavnost v Sloveniji več kot zadostna in da je novi mega turistično-igralniški center nepotreben in nezaželen, ker ne bo prinesel slovenskemu narodu, posebno pa Primorcem, ničesar dobrega.»

A Spook-tacular Event at Holiday Gardens

Yvonne Naterer

The woods were full of ghosts and goblins on October 28th at Holiday Gardens. Otroški kotichek hosted a haunted Halloween party, featuring a ghostly walk along the path to the campgrounds. Costumed kids and grownups alike were spooked by spiders, skeletons and creepy creatures, finishing the walk with a jaunt in the pumpkin patch.

Families were invited to take home a pumpkin after enjoying a potluck meal inside with Halloween treats. Kids were busy with crafts and activities, as well as ghostly games. Special thanks go to Dan Horvat of Price Chopper at Kendalwood Plaza and Leo's No Frills, both of Whitby, for their pumpkin donations.

Miklavževanje, 2. december 2007

Roman Travar, C.M.

Kljub zasneženi nedelji in zimski idili se je v dvorani župnije Marije Brezmadežne blizu 140 otrok razveselilo obiska Miklavža. Že vrsto let mu na pomoč priskočijo učenci in učenke Slovenske šole, ki pred njegovim prihodom pod vodstvom učiteljic pripravijo predstavo in zapojejo nekaj zborovskih pesmi.

Tako je tudi letos zapel množični zbor angelčkov, ki se je že od začetka šolskega

parkeljni in zganjajo vragolije. Med njimi je še mlad, pa že navihan hudobček Potepin, ki se še nikoli ni potepal po zemlji in si močno želi obiskati ljudi. A za dovoljenje mora prositi Luciferja. Končno dobi dovoljenje, a Lucifer mu naroči: »Glej, da dušo boš prignal, sicer strašno ti bo žal!«

V drugem prizoru se srečamo s krojačem Martinom, ki obuja spomine iz svojih otroških in mladostniških let. Niso kaj prida dobri, toda sedaj je že izkušen mož. Kar na lepem se mu pridruži Potepin, ki ga izzove na tekmovanje, a vsakokrat izgubi. Nazadnje ga krojač Martin še z metrom pomeri in pretepen Potepin pobegne.

Krojač Martin se otrese hudobčka in ta se praznih rok vrne v pekel. Še pesem angelčkov in že se zasliši zvončkljanje in na oder prispe Miklavž, da dobrim in pridnim otrokom izroči svoje darove.

Napetost v dvorani

leta pripravljala pod taktirko Kristine Križan. Predstavo, ki jo je režirala Marta Jamnik-Sousa, učiteljica sedme stopnje, so zaigrali učenci sedme stopnje ob pomoči še treh učencev iz šeste stopnje. Tokrat je bila igrice v dveh prizorih, Hudobni Potepin, ki jo je zložil in upesnil Franc Juvan po motivih Finžgarjeve pravljice.

Prvi prizor se dogaja v peklu, pred prestolom Luciferja. Okrog njega plešejo

narašča in vsi nestrpno čakajo, kdaj jih bo poklical Miklavž. A pot do njega vodi mimo parkeljnov. Potrebno se je uspešno prebiti mimo njih. Vsi, mali in manj mali otroci so bili pridni in dobri. Še nekaj težav s parkeljni in že se znajdejo pred svetim možem. Še zahvala Miklavžu in brž nazaj na svoje mesto pogledat, kaj dobrega je letos prinesel sveti Miklavž.

Sv. Miklavž obdarja pridne otroke

For the Love of štrudelj: Bake and Taste

by Majda Resnik

On Sunday, October 14 at the Simon Gregorčič Park located on Hwy. 9 & Dufferin St., Slovenski dom worked with the organization of Simon Gregorčič (led by its president Fran Anderson) to hold an event, titled, For the Love of štrudelj: Bake and Taste.

We had between 25-30 participants spanning 4 generations working together to make štrudelj from scratch. Our youngest participant was 5 years old and the oldest was in her 70's. The participants included 5 under 12, 4 teenagers, a 29-yr-old male and women in their 30's, 40's, 50's and 60's.

We prepared the štrudelj in a room with a low ceiling, below the main-floor kitchen, that was an ideal, clean and warm place for a large group. The work started at 10am. Led by Mrs. Marija Sluban, a kitchen coordinator at Simon Gregorčič, everybody who wanted to learn had a chance to practice kneading the dough. About 12 participants each (including two of the children) ended up with a ball of dough labeled before it was set aside to 'rest' for the stretching process. While the dough 'rested', we all shared in preparing the apple slices, grating the lemons, mixing the sugars and melting the butter. When it was time, groups of 4 - 5 participants would take their turns at the cloth-draped rectangular tables dusted with flour. First with a rolling pin then with the fingers and palms, we rolled the dough and stretched it until it covered the entire table. We dotted the stretched dough with melted butter, spread the butter to cover the entire surface, sprinkled over breadcrumbs which we then topped with the apples. Using the ends of the cloth as

our guide, we rolled the apple-covered dough from one side of the table to the other. We cut our štrudelj roll into pieces that would fit on the prepared trays, tucked in the ends and gently laid these rolled logs of 'pastry' onto the trays. Then we set aside the trays to start work on the next štrudelj. Upstairs in the kitchen, trays of štrudelj laid covered with damp cloths until they could be placed in the ovens to bake. The end result - delicious! We shared our freshly-baked strudelj with everyone else who had come to Simon Gregorčič for a Sunday afternoon social and lunch. We all declared the afternoon as 'something special'!

The October 14th "**For the Love of štrudelj: Bake and Taste**" event was a great success!

Plans have been made to hold a "**Making Potica**" event in November at the same place with Milka D'Alonzo, also a kitchen coordinator at Simon Gregorčič, leading the lesson. Many of the participants at Sunday's event were really eager to learn how to make potica. Although there will not be as many loaves of potica made as there were štrudelj pastries - the baking process takes much longer than štrudelj and is significantly more complicated - 'apprenticeships' in the art of making potica will be prioritized for the children and teenagers and the adults who have never made a potica. Given how much fun we had on Sunday, the rest of us will enjoy watching the lesson. Besides, there are plans to have another recipe on-the-go while the potica is being taught. We are looking forward to another educational and enjoyable day in a country kitchen.

The Slovenian Canadian Scholarship Foundation 11th Annual Banquet

By Jerry Ponikvar

The Slovenian Canadian Scholarship Foundation celebrated its 11th Annual Banquet and Dinner Dance hosted by Lipa Park SND, St. Catharines on October 27, 2007. The Banquet began with a warm welcome to over two hundred guests by the president of Lipa Park, Tony Krasovec.

Six recipients were recognized for their academic excellence and involvement in the Slovenian community and community at large. They were introduced with a biographical sketch by Teresa Zupancic. The 2007 SCSF Scholarship recipients were: Gloria Vuk who received the Joseph Pust Scholarship Award and Alex Plut who received the Joseph Kastelic Scholarship Award and fifteen hundred dollars, each. Presented with SCSF Bursary Awards and five hundred dollars each, were: Elena Doma, Victoria Kosuta, Lydia Stojin and Michael Viscek.

Each year, the SCSF honours a guest speaker who focuses on the importance of education and who speaks about how his/her Slovenian heritage has influenced them in their life journey. This year, Mary Anna Walsh, daughter of Louie and Kathy Plut was the guest speaker. She was introduced by John Kranjc. She credits her parents for developing a hard working ethic and for the encouragement to do well in school. Mary Anna in her message spoke of “the better the education...the better your future can be, the more opportunities that will be available to you”. She is the lead Project Coordinator of the Niagara Hydro Tunnel Project working for Hatch Energy. She

is a wife, mother, career woman and part time Brock University student pursuing a Business Administration degree. She talked about “life being a continuous learning experience”.

The Board members who contribute their volunteer service and expertise to this worthy cause include: Jerry Ponikvar, pres.; Ed Kodarin, past pres.; John Doma, auditor; John Kranjc, legal advisor; Robert Letnik, treas; Teresa Zupancic, sec.; Karl Ferko, Fred Ponikvar and Mary Gentilcore.

The Banquet concluded its celebration with dancing to the ever popular “Golden Keys” orchestra.

Since its inception in 1997, the SCSF has recognized numerous recipients and has distributed over fifty thousand dollars to worthy students of Slovenian descent in the Hamilton Wentworth, Halton and Niagara Regions. It has the support of St. Gregory Parish Community,- Hamilton, Bled SND - Beamsville and Lipa Park SND - St. Catharines. The Foundation is incorporated and governed by a volunteer Board of Directors. It is a recognized official charity and issues income tax receipts for all donations. Its major fund raising events include the Annual Banquet and the Slovenian Open Golf Tournament along with the generous support of donors on our community. Other Regions populated by Slovenian communities who may be interested in information on establishing a Scholarship Foundation for their Slovenian youth may contact Jerry Ponikvar at jponikvar@cogeco.ca.

Slovensko društvo Vancouver

Silva Plut

V Vancouvru in okolici smo v preteklem poletju občutili več dežja kot pa prave poletne vročine. Pravzaprav so se ves čas izmenjavala deževna in toplejša obdobja, kar pa je ugajalo slovenskim gobarjem, ko so po bližnjih in tudi bolj oddaljenih gozdnih predelih zabeležili rekordno bero gob. Zdaj

dogajalo. Predsednik Joe Herceg s svojim odborom se je trudil, da bi bila udeležba na prireditvah čimvečja, kar pa ni bilo vedno lahko. Znaten upad je bilo čutiti na Lovski veselici in na Spomladanskem plesu (slednji je nadomestil lani zadnjič organizirani Kegljaški banket), medtem ko so preostale

Folklorna skupina mladih in starejših na Vinski trgatvi leta 2007

pa je listje začelo že odpadati in ostre jutranje sape naznanjajo, da je zima pred vrati. Vremenoslovci napovedujejo mrzlo, a spet deževno zimo, ki pa bo na smučiščih pustila močno zaželjeno snežno odejo.

Ne glede na vreme se je pri našem društvu v njegovem 49. letu delovanja veliko

prireditve žele dobre uspehe.

Predvsem so se izkazale tiste, ki so nas zbirale pod našim slovenskim kozolcem. Tako so pikniki na Očetovski dan, na Dan starih staršev ter piknik VPZ Bled privabili v dom staro in mlado. Zvoki citer in harmonike ter vabljlive vonjave z ražnja pa so pripomogle

k pravemu slovenskemu vzdušju. Prav tako je bilo občinstvo pisano na priljubljeni Pustni veselici ter na praznovanju Materinskega dne. Mesečna srečanja starejših članov so še naprej dobro obiskana, saj jim nudi dvorana enkraten prostor za prijetno druženje.

Dvakrat smo bili to leto deležni obiska slovenskega veleposlanika Tomaža Kunstlja. Pogovori z njim so nam dali priložnost izraziti naše potrebe ter razpravljati o prihodnosti slovenskih društev v Kanadi. Gospod Milan Bizant nas je obiskal v velikonočnem času in daroval sv. mašo v slovenski dvorani. V Mission nas je z gospodom Tinetom Batičem poromalo okoli osemdeset romarjev. Vreme nam je bilo naklonjeno, doživetje procesije in maše v prelepi samostanski cerkvi pa duhovno bogato.

Obletnico društva smo počastili s kratkim kulturnim programom. V svojem govoru je predsednik Herceg poudaril, da je društvo uspešno zaradi požrtvovanja svojih mnogih članov. Naš pevski zbor je nato zapel kanadsko in slovensko himno, potem pa še tri pesmi: Ljubezen do domovine (A. Foerster), Slovenec sem (G. Ipavec) ter Na planine (H. Sattner). Podpredsednik Vinko Močnik je nato opozoril vse zbrane na pomembno obletnico; letos namreč poteka 35 let, odkar je Slovensko društvo dobilo svojo dvorano. Na oder je poklical odbornike, ki so v letu 1972 vodili društvo.

Vinska trgatev je bila kot navadno razigrana, vendar z enim resnim opravilom:

ocenjevanjem vin. Nagrajenci so za svoja vina dobili zaslužena priznanja. V do zadnjega kotička napolnjeni dvorani so se zbrani

Člani odbora društva z leta 1972 na proslavi obletnice.

zavrteli ob zvokih skupine Oberlanders. Posebno lepo je bilo videti mlade in starejše plesalce, ki so pripravili pester program.

Leto pa še ni končano. 9. decembra bomo v naši dvorani praznovali adventno mašo z gospodom Tonijem Burjo, ki ji bo sledil božični koncert našega zbora. Otroška prireditev z obiskom Božička se bo vršila sredi decembra. Pričakujemo in upamo, da se bo teh dogodkov udeležilo veliko rojakov, predvsem družin. S Silvestrovanjem bo leto zaključeno.

Naslednje leto praznuje naše društvo svoj zlati jubilej. V ta namen smo začeli zbirati gradivo za publikacijo spominske knjige, ki bo orisala društveno delovanje v preteklih petih desetletjih. S to knjigo se želimo zahvaliti neštetim prostovoljcem, ki so skozi leta gradili in podpirali naše društvo.

Svetovni slovenski kongres povezuje in ustvarja ...

dr. France Habjan

V Ljubljani je bila 4. in 5. oktobra peta konferenca slovenskih znanstvenikov in gospodarstvenikov iz Slovenije in iz sveta. Konference se je udeležilo preko 200 gostov iz ZDA, Velike Britanije, Nemčije, Švedske, Hrvaške, slovenskega zamejstva ter predstavniki slovenske vlade in slovenskih univerz. Vsa strokovna srečanja organizira Svetovni slovenski kongres pod geslom "Poti znanosti k edinosti Slovencev". Tudi letošnje srečanje je bilo organizacijsko in programsko na izredni višini in uradno so se ga tudi udeležile vse tri slovenske univerze in univerza v nastajanju v obeh Goricah.

Na konferenci so sodelujoče z nagovori pozdravili predsednik SSK dr. Boris Pleskovič, ministrica za znanost Mojca Dolinar Kucler, predsednik SAZU prof. dr. Boštjan Žekš, minister za razvoj dr. Žiga Turk ter rektorji slovenskih univerz: prof. dr. Andreja Kocjančič, (Ljubljana), prof. dr. Ivan Rozman (Maribor) ter dr. Lucija Čok (Koper).

Velik poudarek na srečanju je bil tokrat na izkušnjah slovenskih znanstvenikov v tujini in to je bil tudi najpomembnejši del letošnjega srečanja. Dr. Anton Mavretič (Boston univerza) je predstavil mlade slovenske znanstvenike, ki segajo v sam vrh v svetovni znanosti. Tokrat so se predstavile: dr. Saša Bajt, mednarodno priznana strokovnjakinja za optiko in hkrati tudi članica skupine NASA, ki raziskuje kometni prah, (Lawrence Liermore Laboratory-ZDA), dr. Tanja Dominko, vrhunska raziskovalka celične regeneracijske medicine (Wochester

Polyte Institut-ZDA), prof. dr. Mateja Jamnik, izjemna strokovnjakinja za umetno inteligenco iz računalniškega laboratorija univerze iz Cambridgea. Nato je predstavil še dr. Milana Miklavčiča iz Michigan State University in dr. Egona Zakrajška, člana ožjega vodstva Ameriške centralne banke.

Sodelujoči so ugotovili, da slovenska znanost na področju matematičnih ved sodi v sam vrh, vendar pa ni opaziti v zadostni meri v Sloveniji prenosa inovativne kulture visokih tehnologij v gospodarstvu. Prav zato je bivši rektor ljubljanske univerze in član SAZU prof. dr. Alojz Kralj opozoril prisotne na pomembno merilo mednarodnega ovrednotenja dela slovenskih univerz. Z vključevanjem slovenskih rojakov iz sveta v slovensko znanstveno področje bi bil najprimernejši način prenosa znanja. Akademik dr. Boštjan Žekš je omenil, da bi omenjeno vključevanje bilo najbolj plodno pri ustanavljanju nove univerze v Novi Gorici.

Dr. Egon Zakrajšek je sklenil srečanje s sledečimi besedami: "Znanje in inovativnost zahtevata pogum, iskričnost in tveganje. Znanstvena srečanja niso samo pomembna pri prenosu znanosti ampak so tudi najučinkovitejše sredstvo povezovanja slovenskih rojakov iz sveta z domovino".

Zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli v tej številki objaviti vseh prispevkov, zato jih bomo objavili v naslednji številki.

KANADSKI SLOVENSKI KONGRES
VOŠČI VSEM SLOVENSKIM ROJAKOM V KANADI
VESEL BOŽIČ IN VELIKO USPEHOV IN ZDRAVJA V LETU, KI
PRIHAJA.

Iz vzgojnega sklada KSK je odbor tokrat nagradil najmlajše člane folklorne plesne skupine Nagelj – NAGELJČKE.

KSK bo imel prihodnje leto redni občni zbor v nedeljo, 30. marca popoldne v prostorih župnije Brezmadežne in bo združen z veliko kulturno prireditvijo, na kateri bo

mednarodno priznan znanstvenik govoril na temo “Pomen slovenskega jezika v novi skupnosti narodov”. Umetniški glasbeni program pa bo izvajala nova mlada operna pevka, ki bo pela skladbe iz svetovne glasbene zakladnice in pesmi iz slovenske zabavne glasbe. Umetnica poje na Evro televiziji pri izbranih glasbenih programih.

Slovenska povolilna paberkovanja

dr. France Habjan

Predsedniške volitve so bile z drugim krogom zaključene z izvolitvijo dr. Danila Türka kot je bilo pričakovati. Volilna udeležba je bila tudi tokrat nizka. Volitev se je udeležilo od 1,706,481 le 1,005,595 državljanov, kar pomeni 58,46%, Türk je prejel 677,333 glasov (68.03%), Peterle pa le 318,288 (31.97%). V referendumu glede novele zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic so volivci zavrnil vladni predlog. Dostaviti pa je treba, da končnega izida VDK (Volilna Državna Komisija) še ni objavila. V teku je še vedno preštevanje glasov iz tujine, na katerih pa je bil zmagovalec Peterle. Zunaj Slovenije se je volitev udeležilo okoli 7,500 rojakov. Volili so na veleposlaništvih po imenskih seznamih ali pa po pošti.

22. decembra 2007 bo novo izvoljeni

predsednik prisegel pred Državnim zborom in s tem postal vršilec predsedniških pristojnosti kot jih narekuje Ustava Republike Slovenije. Predsednik republike Slovenije predstavlja Slovenijo in je vrhovni poveljnik njenih oboroženih sil. Druge pristojnosti predsednika republike so sledeče: razpisuje volitve v državni zbor, razglašá zakone, imenuje višje državne funkcionarje, postavlja in odstavlja veleposlanike, sprejema poverilna pisma tujih diplomatskih predstavnikov, odloča o pomilostitvah, podeljuje odlikovanja. Na zahtevo državnega zbora mora izreči svoje mnenje o posameznem vprašanju.

Z umestitvijo novega predsednika Republike, se častna funkcija bivšega predsednika prenese z vsemi privilegiji od bivšega predsednika Milana Kučana na dr. Janeza Drnovška. Posebne ugodnosti, ki

jih država nudi uradu bivšega predsednika so: urad z uradništvom, državna prevozna sredstva in oskrba urada s finančno dotacijo iz državnega proračuna. Glavna funkcija omenjenega urada je samo svetovalne narave novemu predsedniku in državnemu zboru.

Predsedniške volitve so se vršile neoporečno, kandidata sta pokazala visoko stopnjo politične zrelosti, istega pa ne moremo trditi za čas takoj po volitvah, ko se je politično pozorišče pokazalo s precejšnjim odstopanjem od politične razsodnosti in zrelosti. Med predsedniškimi volitvami je bilo opaziti v Sloveniji porast cen in hkrati tudi inflacije. Visoka cena nafte in visoka inflacija sta povsem odvisni od svetovne gospodarske politike. Absurdno je bilo napadanje vlade od strani opozicije v času, ko Slovenija prevzema predsedovanje Evropski Skupnosti (1. januar 2008) in v času, ko

Slovenija vstopa v schengensko območje (21. decembra), ko bodo odpadle državne meje z Avstrijo, Madžarsko in Italijo, in ko se bo morala Slovenija soočiti z novo hrvaško povolilno politično situacijo. Hrvaška hoče svojevoljno reševati vprašanje Piranskega zaliva. Schengen je bogato božično darilo EZ Sloveniji. V tem spletu dogodkov je prišlo do take stopnje kriznega stanja, da je morala vlada zahtevati zaupnico Državnega zbora. Z zaupnico vladi pa so se politične strasti precej umirile. K temu stanju pa je tudi prispeval lep slovenski običaj letošnjega Miklavževanja, ki je uvedel Slovenijo v božično razpoloženje, v praznik luči in miru. Upati je, da bosta novi predsednik in vlada enotno nastopala pri predsedovanju EZ vsaj do konca mandata Slovenije 30. junija 2008. Potem pa naj volivci odločajo o slovenski prihodnosti.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
Merry Christmas and a Happy New Year

Tatjana Lesjak - Klun, Boris Jelovšek

Svetovalca / Counsellors

Tomaž Kunstelj

Veleposlanik / Ambassador

Veleposlaništvo
Republike Slovenije
Embassy of the
Republic of Slovenia
OTTAWA - CANADA

eu2008.si

Božični čas

Martin Polanič

Med zadnjim dopustom v Sloveniji sem stikal po podstrešju za knjigami, ki sem jih pred mnogimi leti - pred odhodom v Kanado - zložil v skrinjo, da bi jih zavaroval pred uničujočim zobom časa. Tako mi je med drugim prišla v roke tudi drobna knjižica Mohorjeve družbe, natisnjena v letu 1970 pod naslovom **Božič na Slovenskem**.

V uvodnih vrsticah se bere, da na Slovenskem praznujemo Božič že več kot 1200 let. Božiču so naši predniki, poleg cerkvenega bogoslužja, dodali še lepe domače običaje, ki se pa med seboj, od pokrajine do pokrajine, nekoliko razlikujejo.

Tako sem se ob branju božičnih zgodb zamislil v božični čas, ko smo otroci bili pod domačo streho, še negodni, da bi zapustili gnezdo.

V začetku decembra je pritisnil mraz, drevje je bilo že skoraj povsem golo, po poljih pa so ljudje pospravljali še zadnje pridelke. Izpod neba so viseli težki, sivi oblaki, pod katerimi so krožile vrane in z glasnim krakanjem naznanjale sneg. Vendar so te črne, vreščiče ptice največkrat odletele, brez snežink, ki bi nas otroke napolnile z zimskim veseljem.

Mesec december je bil zvrhano poln skrivnostno radostnega pričakovanja. Najprej je prišlo Miklavževo. Zvečer smo otroci na mizo pripravili z ornamentami poslikane krožnike. Na vsakem je bil košček papirja z lepo izpisanim imenom lastnika.

Potem je bil tu čas kolin. V zgodnjih jutranjih urah sta s prvim vlakom prispela

na uradni obisk stric Vanček in njegov sin - naš bratranec Ivan. Ko sta se nekoliko ogrela in s šilcem domačega nabrala korajže, sta odšla v hlev in si zadala opravka z nesrečnim gudekom (pujskom).

Dvanajst dni pred Božičem pa so naša stara mati pričeli skrbno zapisovati vreme. To bi naj služilo za vremenske napovedi v prihodnjem letu. Vreme dvanajstih dni pred Božičem je predstavljalo vreme vseh dvanajstih mesecev v naslednjem letu.

Vse to so bila znamenja, ki so napovedovala zimo, predvsem pa božične praznike, na katere so se ljudje še posebej skrbno pripravljali.

Dan pred Božičem, 24. decembra, je bilo pri hiši zmeraj dosti dela. Po dopoldanskem opraviču pri živini je mama že zgodaj popoldan zakurila v krušni peči in zamesila testo za kruh. Stara mati so si dajali opravka s pripravljanjem božičnih okraskov, ki so bili že stari - še iz njihove mladosti - vendar zelo lepo ohranjeni. Vsak okrasek so posebej, s spomini in skrbno nežnostjo, jemali iz škatlic. Medtem smo otroci postavljali božični drevešček, ki mu v Prlekiji pravimo tudi Betlehem, oče pa si je zadajal opravka z električno napeljavo, da bi bile jaslice tople in lepo osvetljene. Že v trdnem mraku smo končali z okraševanjem dreveščka in jaslic, nakar je bil čas blagoslova. Stara mati so vzeli ponvico z ogljem, kateremu je bilo primešano kadilo, in posodo z žegnano vodo. Začel se je blagoslov hišnih prostorov, shramb, nazadnje pa še hlevov in živine,

ki nas je ob tem opravilu, skozi težko sapo, začudeno gledala. Legenda pravi, da nekateri na božični večer lahko razumejo govorico živali.

Tako je na Sveti večer med delom mineval čas in po skromni večerji smo se začeli pripravljati na polnočnico.

Okrog enajste ure so čez polja priplavali bronasti glasovi zvonov iz ljutomerske farne cerkve in z glasnim pritrkavanjem vabili k polnočni maši ali polnočnici. Po vaških cestah so v konjskih vpregah tiho drsele sanke. Pokanje bičev, glasovi ljudi in cinglanje kraguljčkov pa se je zgubljal v debeli snežni odeji. Po bližnjicah, čez polja, so ljudje z migetajočimi petrolejkami v rokah gazili sneg in prepevali božične pesmi.

Do polnoči je bila cerkev že nabito polna in mnogi so si morali najti prostor tudi zunaj - pred cerkvijo. Med prijetnim vonjem kadila se je skozi odprta vrata in barvna okenska

stekla po snežni odeji skrivnostno razlivala svetloba. Iz notranjosti pa je med bučanjem orgel prihajalo petje množice, ki je slavila rojstvo Gospodovo...

Zjutraj na božični dan smo še pred zajtrkom postorili vsa potrebna hišna dela, pri tem pa nismo pozabili pridjati priboljška živini in se pri tem spominjali, da sta ob rojstvu bila prisotna tudi krava in osliček, ki sta s svojo toplo sapo ogrevala jaslice.

Dan po Božiču - na Štefanovo, pa je bil posebno za nas mladež, dan veselja - tepežni dan ali "Pametiva." Za ta dan smo se pripravljali že nekaj dni prej. Pripravili smo si iz tankega bičevja prav lepe, vitko pletene korobače, s katerimi bi se na svojih osvajalnih pohodih lahko pohvalil tudi sam hunski kralj Atila.

Takoj po pouku smo se razkropili po ulicah, ustavljali ljudi in jim nalagali, brez izjeme, udarce po zadnjem delu telesa, pri tem pa tepenim voščili zdravja, sreče, dolgega življenja, predvsem pa zabičevali, da morajo biti in ostati dobri! Če je kakšen korobač zažvižgal pretrdo, je žrtev med smehom stisnila zobe, se zahvalila za vse dobre želje, na koncu pa nas obdarila. V dar smo največkrat dobivali drobiž, pri hišnih obiskih pa tudi suhe krljce, potico ali kakšne druge praznične dobrote.

Minilo je novo leto. Prišel je mesec januar, z njim pa iz daljnih dežel trije sveti kralji in tako smo šestega januarja k jaslicam položili njihove figurice, na okvir nad vrati pa s kredo zapisali: Gašper, Miha in Boltežar.

J. Škulj o genetski sličnosti med Slovenci in Indijci

Med amaterskimi raziskovalci, ki proučujejo izvor Slovencev in se navdušujejo za venetsko teorijo, ki predpostavlja, da so Slovenci ohranili največ prvotnih genetskih in jezikovnih prvin Venetov, je tudi torontski rojak Jože Škulj, ki se posebej zanima za jezikovno in genetsko povezavo med Slovenci in Indo-Evropelci.

Pred kratkim je o tem govoril tudi na srečanju, ki ga je organiziral Hindu Institute of Learning v Torontu.

Jože Škulj zagovarja teorijo, da imajo slovanski jeziki v Evropi veliko lingvističnih in gramatičnih podobnosti s starodavnim indijskim jezikom sanskrit. Škulj navaja, da imajo Slovenci več jezikovnih in gramatičnih sličnosti z indoevropskimi jeziki, ki jih danes govori tri četrtine prebivalcev Indije in temeljijo na izumrlem jeziku sanskrit, kot z jeziki sosednjih držav (Italije, Avstrije in Madžarske), in da imajo prav tako več genetskih sličnosti s prebivalci Indije, kot s svojimi zahodnimi sosedi v Evropi. Škulj navaja, da slovenski jezik še uporablja nekatere gramatične oblike iz sunskrita, ki jih sodobni indijski jeziki več ne uporabljajo.

Po menju Jožeta Škulja in treh kanadskih indijskih raziskovalcev (Shastriji, Naraleji in Soninaji), ki so skupaj pripravili referat za letošnjo venetsko konferenco v Ljubljani, genetska raziskava dokazuje, da so predniki današnjih Slovanov prišli v Evropo, še posebej na Balkan, pred več kot 10,000 leti.

Genetiki razlagajo genetsko razno-

vrstnost, razširjenost, pogostost in starost genetskih zaznamovalcev ali haploskupin (HG) v Evropi kot znake človeških preseljevanj pred zadnjo Ledeno dobo in po njej. Pri haploskupinah na Y-kromosomu, podedovanih po očetovi strani, se pri Slovanih opaža visoka pogostost predvsem HG2 in HG3, ki je višja od 50%. V Indiji je HG3 zelo pogosta pri višjih kastah, kjer je ta pogostost okrog 45%, skoraj enaka Slovanom v Evropi, toda v Indiji niso zasledili HG2. Genetiki menijo, da je HG2 najstarejša v Evropi. Ta genetski zaznamovalec naj bi se s selitvijo ljudstev, po ledeni dobi, razširil iz severnega Balkana po celi Evropi in prišel celo v severno Afriko in vzhodno tudi do Uzbekov v Fergano in v Pakistan. V severni Evropi, pri Fincih, je najbolj pogosta HG16 potem pa HG2; pri Baltih HG3 in HG16 zatem pa HG2. Pri slovanskih narodih severno in severovzhodno od Karpatov je tudi navzoča HG16, ki pa je ni pri Slovanih južno od Karpatov. Te in druge manj pogoste genetske zaznamovalce lahko uporabimo kot kazalce človeške stanovitnosti ali preseljevanja v predzgodovinski in zgodovinski dobi po svetu. Za Slovence in južne Slovane je važna odsotnost HG16, ki potrjuje hipotezo, da predniki Slovencev in večine slovanskih prebivalcev na Balkanu niso prišli v Slovenijo oziramo na Balkan v zgodovinski dobi pred 1500 leti izza Karpatov, ampak so večinoma živeli na sedanjem ozemlju že tisočletja prej.

Tone Zrnec C.M. - biseromašnik

Anica Resnik

Lazarist Tone Zrnec je bil rojen 27. januarja 1921 v škocjanski fari pod Turjakom. V viharju komunistične revolucije v Sloveniji je v Rimu dozoreval njegov duhovniški poklic, kjer je 19. novembra 1947 pel novo mašo v Sieni. Potem je nekaj let preživel v Španiji in se tam družil s slovenskimi študenti begunci. Poleg duhovniške službe na španskih župnijah je odkril še drug božji dar za kulturo petja in glasbe. Tako je na vseh svojih duhovniških postajah prinašal vernim kulturo duha in srca. Leta 1950 je odšel v Argentino in Čile in tam do l. 1959 deloval s sobrati lazaristi, nato pa je nastopil službo kaplana v župniji Marije Pomagaj v Torontu, po desetih letih je postal njen župnik. V njegovem času je torontska slovenska skupnost doživljala vrhunec mlade rasti in zlato dobo kulturnega življenja: slovenska šola, knjižnica, izdal je dve novi šolski knjigi, prirejal je koncerte, mladinske igre z mogočnim mladinskim zborom in glasbeniki. Po načrtih arhitekta Jožeta Kregarja je prenovil cerkev in jo opremil z umetninami kiparja in osebnega prijatelja Franceta Goršeta. S knjigo Po Baragovi deželi (l. 1969) in filmom Sledovi (l. 1981) je prikazal Slovencem veličino svetniškega škofa Friderika Barage, bil je tudi vicepostulator za njegovo beatifikacijo. Pri Mariji Pomagaj je deloval dvajset let,

ki so bila zanj in za slovensko ljudstvo zlata doba njegove duhovniške poti. Leta 1979 so mu predstojniki zaupali službo duhovnega pomočnika pri Brezmadežni. Od tam še vedno opravlja misijonsko delo med Slovenci po Kanadi in urejuje versko revijo Božja Beseda, ki izhaja v Torontu od leta 1949.

Njegova modra in resna beseda v pridigah in spovednici tolaži srca in svetuje mnogim dušam, ki iščejo tolažbo in

smisel življenja.

To iskanje odseva tudi na tisoče fotografij, ki jih je Tone Zrnec ujel v kamero na svojih poteh: zgodovino starih ameriških ljudstev, Baragovo deželo, lepote slovenske zemlje in njene običaje, podobe krščanstva v cerkvah in v umetnosti, čudeže božjega stvarstva v naravi od luči in barv do spremenljivosti časov. Od tod kaže Tone Zrnec ljudem pot do večne lepote: "Kakšna lepota je Bog in čigar odsev najdemo že v malem pomladnem cvetu in listu!"... Zares veljajo pesnikove besede: "Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan."

Za šestdesetletnico duhovniške službe se č. g. Tonetu Zrncu zahvaljujemo za vse dobro in lepo, kar je z delom in ljubeznijo do slovenske kulture daroval naši mladini in Bogu v čast in vsem kanadskim Slovencem v lep spomin za vaše življenje med nami. Bog vam povrni.

Srečanje v Rimu

Viktorija Skrt

Od takrat je minilo že mnogo let. Za potovanje v Kanado sem šla iskat dovoljenje (vizo) na kanadski konzulat v Rim, ker sem leta 1959 živela v Trstu. Prenočišče sem dobila pri g. Robiču, ki je skrbel za slovenske begunce. Ko sem opravila na konzulatu in dobila vizo, sem mislila na ogled Rima. Zakaj pa ne, rada bi videla Vatikan in še kaj. G. Robič je svetoval, naj ostanem do srede, ko pride papež v baziliko sv. Petra in podeli poseben blagoslov novoporočencem. Tudi jaz sem bila takrat novoporočenka. Šla sem za možem v Kanado. Avgusta leta 1959 sva se poročila v Trstu. Poročil naju je slovenski duhovnik Marij Gerdol.

Tako sem šla v Vatikan. Cerkev je bila nabito polna. Papeža Janeza XXIII. so nosili, da smo ga vsi videli. Po blagoslovih in ostalih obredih je vsa velika množica odšla. Tedaj sem si lahko ogledala prekrasno baziliko in vse, kar me je zanimalo. Opoldne sem bila na trgu sv. Petra, ko je papež molil Angelovo češčenje.

Bil je še en vzrok, da sem ostala v Rimu. G. Robič, ki je imel tedaj tri duhovnike na obisku, me je prosil, da bi pomagala kuharici. En duhovnik je bil iz Kanade na poti v Avstralijo, drugi je bil tudi iz Kanade in je študiral v Rimu, eden pa je bil iz Avstrije. Vsi so bili Slovenci, seveda. Ko sva s kuharico prinesli kosilo na mizo in me je g. Robič predstavil. g.

Skumavcu, novomašniku iz Toronta, me je le-ta radovedno vprašal, če poznam Stankota Skrta v Torontu. Odgovorila sem, da je to moj mož. Povedal je, da mu je Stanko pomagal pri novomašni gostiji po cerkveni slavnosti v cerkvi Marije Pomagaj v Torontu.

Drugi duhovnik iz Kanade je bil sedanjí upokojeni torontski kardinal dr. Alojzij Ambrožič. Majhen svet, kajne.

Ko sem prišla v Kanado, dolgo nisem srečala g. Skumavca. Po dolgih letih sem imela to priliko. Omenila sem najino srečanje v Rimu, katerega se on ni več spominjal. Za mene pa je veliko pomenilo. Na žalost je g. Skumavec nepričakovano umrl. Brala sem njegovo knjigo "On one way path"- življenjepis duhovnika, ki ga božja roka vodi po življenjskih nevarnostih, preskušnjah in vojnih viharjih do mirnega pristana v Njegovem svetišču.

Viktorija Skrt v Rimu

Alojzij in Francka Žabjek

Milena Soršak

Lojze in Francka Žabjek

Pred nedavnim sem obiskala zakonca Francko in Alojzija Žabjek v King City. Gospa Francka me je prišla pozdravit prav k avtomobilu, gospod Alojzij pa me je pričakal pri vhodnih vratih. Kako prisrčen pozdrav, kakor da smo veliki prijatelji, ki se že dolgo nismo videli. Toplo urejen dom se je kar bahal v svoji pristnosti, saj so ga uredile pridne roke obeh. Pravim, pridne roke obeh. Gospod Alojzij je namreč skoraj popolnoma slep, razločuje le motne sence oziroma svetlobo in temo. Že v zgodnji mladosti, ko je bil še osnovnošolček in je rad brcal žogo, je uvidel, da je nekaj narobe z njegovim vidom, ko vizualno žogi ni mogel dovolj hitro slediti. V družini je bil peti od šestih fantov, mamo je izgubil v rani mladosti. Tako se je že v zgodnji mladosti naučil delati, saj druge izbire ni imel, pa tudi marsikateremu gospodinjskemu dela se je privadil. Oče jim je bil svetel vzor marljivosti, delavnosti, poštenosti in vere.

Zakaj in kdaj ste se odločili za emigracijo?

Odraščal sem na Rudniku pri Ljubljani. Izučil sem se za mizarja in to delo z veseljem

opravljal, a ekonomske razmere v tistih letih niso bile preveč obetavne.

V letu 1957 se je pri tistem podjetju zaposlil povratnik iz Kanade. Imel je avto, s katerim je prihajal na delo. To je bilo za tiste čase res nekaj posebnega, ko je bilo že kolo dokajšnje premoženje. Marsikaj je pripovedoval in polastila se me je želja, da bi to deželo tudi jaz rad videl.

In potem svojim sanjam naproti.

S prijateljem, ki je bil istih misli, sva se odločila, da se skupaj odpraviva v svet. Kupila sva avtobusni vozovnici do zadnje postaje v Logarski dolini. Potniki so drug za drugim izstopali, ostala sva sama. Na predzadnji postaji sta šofer in sprevodnik odšla na večerjo, tako sva tudi midva izstopila in popolnoma neznanu pot nadaljevala kar peš. Za napotke kako in kam sva povprašala neko domačinko, ki sva jo srečala. Ne vem, ali je slutila, kaj nameravava ali ne, bila je izredno prijazna in nama zelo jasno opisala pot, po kateri naj bi šla. In res, brez kakršnih težav sva prekoračila mejo in potem prespala pod milim nebom. Drugo jutro naju je prvi človek, ki sva ga srečala in povedala, kdo sva, peljal na policijo, od tam pa so naju poslali v zbiralno postojanko.

Želeli ste priti v Kanado. Kaj nam lahko poveste o prvih vtisih, prvi zaposlitvi?

Ker sem bil izučen mizar, mlad in samski, sem bil brez problemov odločen za Kanado.

Kar nekaj časa sem potem čakal na vrsto. Čez Atlantik me je prepeljala ladja Arcadia, v Toronto pa sem prišel z vlakom. Na postaji me je pričakal g. Žagar. Ne samo, da mi je ponudil začetno stanovanje, že naslednji dan me je peljal tudi na delo h gospodu Tonetu Muhiču, ki je imel gradbeno podjetje. Bil je 8. avgust, vročina, kakršne v Sloveniji nisem

poznal, mi je delala kar velike preglavice, a sedaj sem bil v "tisti deželi" in treba je bilo stisniti zobe. Ko danes pomislim nazaj, sem bil eden od srečnejših, saj sem takoj dobil delo, pa še v svoji stroki. Kuhinje so takrat delali kar na mestu samem. Dobro se spominjam, kako je bilo postavljeno ogrodje, potem mi je pa g. Tone rekel: Lojze, ti pa končaj. Pa sem začel in je šlo. Zelo preprosta izdelava, nobenih koleščkov za lažje drsenje, a rabili smo pravi les, nobenih nadomestkov in ponaredkov.

Tri leta po prihodu v Kanado sem dobil zaposlitev pri Parkdale Kitchen firmi, kar je pomenilo spremembo pri zaslužku, saj je bilo dela dovolj čez vse leto. Tako sem si leta 1963 mogel kupiti drugi avto. Še naprej sem pridno delal in spravljajl prihranke, saj sem začel čutiti željo po ustanovitvi svojega lastnega doma. Leta 1966 sem se prvič odpravil na obisk v domovino, saj sem si takrat že močno želel videti svoje domače, obenem pa upal, da bom srečal dekle, ki bo pripravljeno priti za menoj v Kanado. In res se mi je sreča nasmehnila. Pri nekem družinskem srečanju sem spoznal svakinjino sestrično. Na prvi pogled sem začutil posebno nagnjenje do nje, nisem kaj dosti premišljeval, zaupal sem v božjo previdnost in ji kar kmalu razodel svoje občutke. V kratkem je bila poroka, ker se je čas mojega dopusta hitro iztekal. Dobro se spominjam, kako so se vaški fantje našemili v kamelo – taka je bila navada v njenem kraju – in zahtevali odškodnino za nevesto. Seveda sem jo rad plačal, fantje pa so se tisti dan malo odžejali na moj račun.

Gospa Francka, kaj mi vi lahko poveste iz tistih dni?

Bila sem mlada, brez kakršnih izkušenj. Končala sem gostinsko šolo in življenje usmerjala v to smer. Moji starši so bili dokaj

razgledani na eni strani, po drugi pa dokaj odločni. "Cigu-migu" v naši družini ni imel mesta. Vsaka odločitev je postala sveta in jo je bilo treba izpeljati do konca. Ko so starši videli, da mi je Lojze všeč, zvezi niso nasprotovali. O kakšnem poročnem slavlju, kot jih poznamo danes, se mi še sanjalo ni. Šivilja mi je na hitro sešila praznično obleko, ki sem jo lahko nosila tudi kasneje. Kosilo smo imeli kar doma. Iz dekleta sem tako rekoč čez noč postala žena, katere mož se je moral vrniti v daljno Kanado, upajoč, da se bodo dokumenti hitro uredili in mu bom mogla slediti.

Vrnitev v Kanado gotovo ni bila prijetna, kajne, gospod Lojze?

Slovo ni bilo lahko, a vedel sem, da me sedaj čaka še več dela. Kmalu potem sem v Torontu kupil majhno hišico, bungalov z dvema sobama. Kletne prostore sem oddal, kar mi je pomagalo pri plačevanju hipoteke, pri meni pa se je naselil še brat, ki je že pred leti prišel za menoj. Končno sem dočakal težko pričakovani dan. Svojo nevesto sem z veseljem in ponosom popeljal v hišico, ki je postala najin prvi dom, v katerem sva preživela prenekatero srečne ure.

Končno so bili urejeni dokumenti in treba je bilo iti na pot. Kakšni so bili vaši občutki, gospa Francka?

Kar osem mesecev je trajalo, da se je uredila vsa potrebna dokumentacija. S težkim srcem sem se poslovila od svojih domačih, istočasno pa že težko čakala snidenja v novi deželi. Na torontskem letališču sta me čakala oba, mož in svak. Kaj dosti se ne spominjam več, le to, da je bilo vse tako razsežno, vse polno avtomobilov in nešteto luči, kot v pravljici. Potem pa hišica, v kateri sem takoj začutila toliko domačnosti in topline. Vse je bilo tako pristno, iskreno, nič ponarejenosti. Takoj sem se začela vživljati v novo okolje in

z Lojzetom sva kaj hitro postala eno, skupaj sva premagovala težave in skupaj sva se veselila vsega, kar nama je življenje dajalo. Ob letu se nama je rodil prvi sin Vili, tri leta pozneje pa še Karl.

Družinsko življenje, o katerem ste pred leti le sanjali, je sedaj postalo realnost.

Res imam lepe spomine na tista leta. Francka je skrbela za dom in otroke, jaz pa sem hodil na delo. Vsi smo izredno uživali v naravi, bili smo tudi člani smučišča Old Smokey. Podjetje, kjer sem bil zaposlen, je ustanovilo podružnico v Barrie. Z veseljem sem sprejel premestitev in leta 1974 smo se preselili tja. To so bila res zlata družinska leta, izleti v naravo, pozimi smučanje, poleti pa čolnarjenje na jezeru Simcoe. Ko sta otroka začela hoditi v šolo, se je žena honorarno zaposlila v delikatesni trgovini. Tudi jaz sem poskušal čimveč časa preživeti z otrokoma. Če sta imela čas, sta se mi rada pridružila na delu. Bila sta pridna in sem jih kar takoj zadolžil za gotova dela. Med prvimi je bilo gotovo prinašanje in podajanje orodja, potem pa vedno več in več. Tako sta postala večša vsakega mizarskega dela in več.

Se spominjate kakšnega posebnega dogodka?

V Birk's Falls smo montirali kuhinjo. Žena je za kosilo pripravila mineštro, ki naj bi jo na delu pogreli. Ne spominjam se več podrobnosti, dobro pa se spominjam, da smo hrano greli na likalniku, ki sem ga uporabljal za lepljenje lesnih trakov na robove. Na nekem drugem projektu je lastnik, ko je zagledal otroka na delu, dejal, da ni treba montirati umivalnika. Pa se je kmalu premislil, ko je videl, kako spretno in mojstersko delata, in dodal: "your father taught you well".

In potem ste bili delovno prestavljeni v Toronto?

V začetku 80-ih let, ko je bila v gradbeništvu kriza in je primanjkovalo dela, sem bil prestavljen na staro mesto v Torontu. Vožnja je postajala vsak dan bolj naporna, saj se mi je vid začel občutno slabšati. Ko sem s težavo komaj še mogel razločevati prometne luči, sem vedel, da tako ne morem naprej, saj sem v nevarnost izpostavljal sebe in druge. Z ženo sva razmišljala kaj storiti. Odločila sva se, da bo ona prevzela volan na obeh avtomobilih. In tako je bilo. Od takrat naprej sva šla vsak dan skupaj na delo.

Za vas, gospa Francka, je bil to gotovo začetek popolnoma spremenjenega življenja.

Res je. Ni bilo lahko. Kmalu smo uvideli, da se moramo preseliti bližje delu, saj mi je začelo primanjkovati časa za gospodinjstvo in druga opravila. Leta 1985. smo se preselili v tole hišo, ki je bila v precej drugačnem stanju kot je danes. Sprijazniti sem se morala z realnostjo, za pomilovanje, vsaj na zunaj, ni bilo časa. V mizarstvu nisem do tedaj imela nobenih izkušenj, počasi sem se začela uvajati v delo. Sinova sta bila takrat že povsem izurjena in sta bila res v veliko pomoč. Mene sta klasificirala kot mehanično neizobraženo. Pa jih je Lojze kaj hitro ustavil pri takem govorjenju.

Tudi za vas, gospod Lojze, je to pomenilo veliko spremembo.

Gotovo, a ob sebi sem imel družino. Vesel sem bil ženine podpore in razumevanja. Nikoli mi ni bilo odveč stvari ponavljati, pa kako bi mogel drugače, saj sem vedno manj videl in vedno več čutil, kako je pri delu tudi sama potrpežljiva in vestna. Naučila se je vseh mizarskih veščin, uporabljati zna prav vsako orodje in brati načrte. Letos sva sama preuredila kuhinjo kljub temu, da zdaj ne vidim prav nič več, bežno razlikujem le svetlobo od teme. Okroglin ne režem

več, to prepuščam ženi, ravni rezi pa mi ne delajo prevelikih problemov, le pazljiv in preračunljiv moram biti do skrajnosti. Trikrat sem se s prsti preveč približal žagi, pa ni bilo sile, le kožo sem ranil. Seveda sedaj za vsako delo porabim veliko več časa, predvsem z iskanjem orodja.

Vid mi je bil odvzet, podarjen pa izreden spomin. Vsak kos lesa tolikokrat otipam, da se mi vtisne v spomin. Brez moje žene ne bi mogel nič, saj mi že celih 22 let stoji ob strani in naredi vse, kar jaz ne morem. Nemoč vida naju je združila v harmonijo, nad katero gospoduje Božja previdnost, in tako toliko skoraj nemogočega s skupno močjo doseževa.

Kako sta to doživljala sinova?

Otroka sta že zgodaj občutila, da rasteta v drugačni družini kot njihovi vrstniki. Mož jih je uvajal v delo v zelo rani mladosti in kako prav je to bilo. Do univerzitetnih let in tudi kasneje sta rada pomagala kjerkoli in kadarkoli sta mogla. Zaradi moževe postopne izgube vida sta se delu privajala brez prisilnosti, ampak bolj kot z družinsko dolžnostjo. Tudi z naravo smo bili močno povezani. Oba sinova sta bila vključena v športne in glasbene dejavnosti. Oba sta odlična harmonikaša in sta nastopala na raznih glasbenih festivalih in prejela nešteto prvih nagrad. Starejši Vili je med drugim igral tudi odbojko pri National Team na univerzi v Waterloo do konca študija in še potem. Karl je bil dvakrat mladinski prvak v skoku v višino. Vsa leta sta bila odlična študenta. Vili je postal gradbeni inženir in sedaj s svojo družino živi v Cambridgeu, Karl pa je doktoriral v raziskovalni filozofiji (Children with disability – spinal research) in je sedaj professor na torontski univerzi.

In kaj mi lahko poveste za konec?

Poskušamo živeti čimbolj normalno. Vsemu

dobremu in ne tako dobremu smo se in se še sproti prilagajamo. Iz vsake situacije črpamo najboljše, kar največkrat pomeni, da se pri vsakem delu skupaj dopolnjujemo, pomagamo in nesebično skrbimo drug za drugega. Če le utegneva, vsak dan posvetiva nekaj časa tudi branju, na glas berem slovenski tisk, poleti v glavnem sprotne publikacije, pozimi pa vsaj eno debelejšo knjigo. Veliko veselja nama prinašata tri in pol letni vnuk Izaak in štiri mesečna vnukinja Sofia. Moževa neizmerna potrpežljivost in hvaležnost obenem, izreden spomin in preračunljivost so darovi, ki odsevajo na otrokih. Ko sedaj gledam na prehojeno pot, vidim v njej veliko božjega blagoslova.

Za slovo me je gospa Francka popeljala v klet, kjer imata v delu jahalnega konjička za svoja najmlajša. Kolikokrat je z ljubeznijo otipan vsak sestavni del, koliko otročičev se bo na njem gugalo in se spominjalo deda in babice z zlatima srcema. Iskrive, v Marijino varstvo vdane oči gospe Francketer sproščen in neobremenjen obraz gospoda Lojzeta so v tem potrošniškem svetu dokaz, da med nami še živi betlehemsko sporočilo.

Gospod Lojze in gospa Francka, hvala za tale pogovor.

V spomin Jožetu Turku

dr. Peter Klopčič

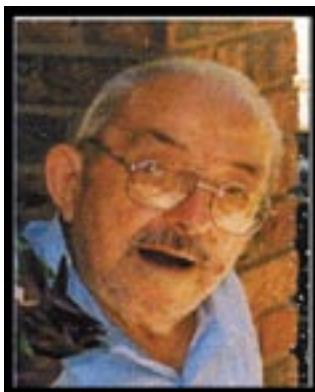
V Torontu je 26. novembra 2007 je v 97. letu starosti umrl naš rojak Jože Turk.

Jože se je rodil 5. februarja 1911 v Doljnem Logatcu. Leta 1942 se je poročil s Francko Rupnik. Rodil se mu je sin, ki je v domovini umrl, za njim pa še dve hčerki. Maja 1945 se je sam, brez družine, umaknil iz domovine in leta 1948 prispel v Kanado, žena s hčerkama pa je prišla za njim v Kanado leta 1950. V Kanadi se je v tej katoliški družini rodilo še devet otrok. Njegovi otroci so si v Kanadi ustvarili družine in povečali Turkov rod v Kanadi za osemindvajset vnukov in 10 pravnukov.

Že takoj po prihodu v Kanado se je g. Turk začel udejstvovati v slovenski katoliški skupnosti. Leta 1959 je bil izvoljen za predsednika kreditnega odbora Hranilnice in posojilnice Slovenija. To funkcijo je vršil petnajst let, nato je bil še pet let odbornik.

V marcu in aprilu leta 1964 so bili na domu g. Jožeta Turka trije pomembni sestanki. Tedaj je bil izvoljen pripravjalni odbor za nakup Slovenskega doma. Sestavljali so ga gospodje Jože Turk, Frank Demšar in Lojze Dolenc.

Jože je bil aktiven tudi pri slovenski župniji na Manning Avenue ter pri društvu Baraga; od vsega začetka je pomagal pri organizaciji Slovenskih dnevov. Bil je tudi

Jože Turk

član Slovenija Trust-a, ki ima svoje lovsko posestvo blizu Bancrofta.

Jože Turk je bil vse življenje dober oče in aktiven ter vpliven član slovenske demokratske skupnosti.

S smrtjo Jožeta Turka se končuje herojska doba slovenske politične imigracije v Kanadi. Jože in njegovi prijatelji so si ustvarili svoje družine, svoje domove in osebno premoženje ter zastavili temelje za slovensko skupnost v Torontu z organizacijo slovenske cerkve, slovenske banke ter z gradnjo starostnega doma, Slovenskega doma, slovenskega letovišča, obenem pa so aktivno podpirali tudi svoje sorodnike v Sloveniji.

Generalni častni konzul Jože Slobodnik

747 Browns Line, Toronto ON M8W 3V7

Tel: 416-201-8307

E-mail: joze197@aol.com

**Jože Slobodnik s soprogo Darjo
želi vsem rojakom vesele in
zadovoljne božične praznike ter
srečno, zdravo in uspešno novo
leto 2008**

Dragi rojaki in rojakinje!

Iskrena hvala vsem, ki podpirate Victoria fond. Posebno se zahvaljujem vsem tistim, ki ste v sklad prispevali namesto daril ob raznih praznovanjih. Vaša darežljivost in čut odgovornosti do bližnjega pripomore k lepšemu dnevu tistim, ki so pomoči potrebni.

Hvala Belokranjskemu društvu za pomoč in podporo z željo, da bi še naprej tako složno in uspešno sodelovali.

Tudi v prihodnjem letu nas čakajo novi izzivi. Viktorija iz otroka postaja dekletce in prerašča prepotrebne rekvizite, vsakdanje potrebe Sarah se tudi povečujejo.

V februarju ponovno pripravljamo prireditve, na kateri lahko sodelujete prav vsi. Izkoristite priliko, da pokažete talente, ki

so vam bili dani zastonj, a ste jih izpopolnili v svoj prid in veselje ter občudovanje drugim. Priskočite na pomoč organizatorjem, kjer pač morete. Lanski uspeh je bil sad dela mnogih in upam, da se boste tudi tokrat z enako vnemo in veseljem odzvali klicu dobrote in tako ponovno doprinesli svoj delež pri ustvarjanju lepšega dneva sebi in bližnjemu. Vaša navzočnost na prireditvi pa bo ponoven dokaz, da želimo ostati trdna skupnost.

Naj vam Novorojeno Dete prinese notranjega miru, tihe sreče in osebnega zadovoljstva, v novem letu pa naj vas spremlja Njegova ljubezen.

Milena Soršak

Victoria sklad
organizira

Talent Show

v nedeljo, 10. februarja 2008
v cerkveni dvorani na Brown's Line.

Vsi, ki ste stari nad 12 let in čutite, da imate izredne sposobnosti v plesu, glasbi, govorjeni besedi ali čem drugem, se čimpreje odzovite povabilu.

Prijave sprejemajo: AnneMarie Sluga tel. 416-621-4953

Martin Pušič tel. 905-337-0660

Milena Soršak tel. 905-276-7258

Kot lansko leto, je tudi tokrat ves dohodek namenjen dobrodelnosti.

Ljubezen do bližnjega plemeniti našo vsakdanjost.
Our hope for tomorrow is in the good we do today.

Treasures of Our Archives

Canadian Slovenian Historical Society Archives

Anne Urbančič

The little girl stared intently at her needlework, as she bent over her white circle of cotton. The material was not of the highest quality, nor was the lace edging. But it was perfect for a young child to practise her stitches, while she waited impatiently for the spring to come. Who knows what she dreamed of as she pushed the many coloured threads in and out, and in again, embroidering her doily. Perhaps she imagined handsome princes and magic castles; perhaps she thought of her girl friends and her family as she worked. The little girl was seven in the year that she painstakingly embroidered the doily. She wanted to finish it so that her family might use it as the covering for the basket of Easter food. The basket, filled with delicious ham, hard boiled eggs, horseradish and soft crusty bread shaped to resemble Christ's crown of thorns, would be blessed by the priest on Holy Saturday. It was 1931. Marica Škrbec sewed on...needle in, needle out, loop, twist, needle in, whipped stitch, chain stitch, daisy stitch. Her aunt, accomplished at needlework, had taught Marica, who loved to embroider. Even recess time at school gave her an opportunity to design pretty patterns in thread. Now handsome blue blossoms with golden centers and cheery berries of crimson sprang from the stitches along the borders and also encircled the tall yellow letters I H S to represent Christ. She embellished the H with a yellow cross. She corrected some mistakes, but every stitch,

every thread was neatly in its place when she finally finished.

The valley beneath Snežnik lay tranquil in its early springtime beauty as she worked; it gave absolutely no hint of the horrors and difficulties that would soon turn this world upside down. Five more springs came and went. Each Easter Saturday, Marica covered the basket of food with her special cloth. There was no church in her village, so the priest waved his blessing from a farmhouse window, sending it off to the other houses in the distance.

When Marica was 12, she left for school in Maribor. It was 1936. The world had already changed drastically and irrevocably. The Easter cloth, tucked among the family effects, lay forgotten. By 1942, when Marica was a young woman of 18, her village and surrounding area came under Italian occupation. Marica, her brothers, sisters and parents were scattered far and wide in the devastating wake of the war and in the traumatic events following its official end in 1945. Some family members did not return home, killed by the various destructive forces that turned the little village upside down and set neighbour against neighbour. The family home was in ruins. Marica herself became a refugee. Life circumstances sent her to Italy, then to England where she worked as a nurse, and finally to Canada.

Marica's doily is part of a very old tradition both in Europe and in North America. Little pieces of cotton, circular

or rectangular or square, were often given to young girls to practise doing various types of stitches. These little pieces of cloth are called samplers, from the Latin word *exemplum*, which means an example or a model. Originally, ladies in higher society used these to display their expertise in embroidery stitches but later, by the mid 1700's, these cloths became teaching tools for young girls, who were expected to be quick and accurate with the sewing needle. Embroidered bed linens and night clothes, deftly executed by a young woman before her marriage, played an important role in the wedding trousseau of every bride.

Archives and museums consider samplers a valuable acquisition. Most samplers show embroidered alphabets; some have Biblical verses or sayings. During Victorian times, samplers boasted simple pictures in thread, usually done in cross stitches. The very best of these often adorned a parlour wall. Today

museums and archives, like the Victoria and Albert Museum in London, which houses a considerable number of samplers, carefully preserve the cloth in special acid free boxes so that it does not fray or tear. Unlike Marica's Easter cloth, samplers were not generally used, except as teaching tools or decoration. Marica's doily has the special association with Easter customs in Slovenia, many of which we have lost today.

But the story of Marica's Easter cloth has yet another chapter. In 1967, she returned to Slovenia for the first time since the war. She and her sister Ivanka began to reminisce, and the latter remembered that despite all their losses, some of the family's belongings that had been taken by villagers had been returned to the family after the war. These included gorgeous homespun linen sheets. Ivanka brought them out again to show Marica. There, lying among the folds was the Easter doily. Marica could hardly believe what she saw.

When she returned to Canada, Marica brought the doily with her, and eventually, having noticed how fragile it had become, had it framed. Recently, in a most generous gesture, she parted with the doily once again. She donated this beautiful treasure, along with the story of how it came to exist, to the Canadian Slovenian Historical Society Archives to be professionally preserved for future researchers of immigration history.

We extend our deepest thanks to you, Marica. Your donation will be valued and admired for years to come. It will tell your story each time someone sees it. More importantly, it will ensure that your story

will be there for future generations.

Many Canadian Slovenians have already made a similar decision as Marica Škrbec and have placed items and documents in the Archives. Perhaps you or your parents or grandparents also have artifacts, documents or photographs that you might consider donating to the Canadian Slovenian Historical Society. The CSHS gives all Canadian Slovenians an opportunity to cherish their stories forever. We invite you to send us your family documents, pictures, artifacts or your stories. Originals or copies are acceptable. They will be placed in special boxes, identified by your family or organization name.

You can also help carry on the important work of the CSHS volunteers by joining our society. We are members of the Archives Association of Ontario (AAO) and of the Canadian Oral History Association (COHA) Look for us at community events. The “**Kdo Smo Program?**” seeks to identify Canadian Slovenians in numerous group pictures. Our

Povejte Nam Kaj program tapes the stories of arrival in Canada. The next session of this important oral history project will be held on **Sunday, March 30, 2008** in the auditorium of Dom Lipa. We will be recording stories from 1-5pm. Your voice or your written document will help future researchers and geneologists write the history of Slovenians in Canada. Sign up by contacting the archivist, Nichole Vonk (vonkn@smh.toronto.on.ca or nickvonk@hotmail.com)

You do not have to be famous to be important to us and to Slovenian-Canadian history.

For more information about joining our volunteers, or to donate articles to the archives, or to participate in the **Povejte Nam Kaj Program**, contact the CSHS at: Canadian Slovenian Historical Society c/o Dom Lipa 52 Neilson Dr. Etobicoke ONT M9C 1V7 or by email: cshs@look.ca Or email the archivist, Nichole Vonk: vonkn@smh.toronto.on.ca or nickvonk@hotmail.com

On behalf of all the volunteers of

**the Canadian Slovenian Historical Society,
and the Canadian Slovenian Archives**

our very best wishes to you and your families in this special Christmas season.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 2008.

Look for exciting news about the “*Povejte nam kaj*” **Oral History Project** which will take place at Dom Lipa on Mar. 30, 2008. Come join us to tell us about your first months in Canada or to help us record the stories.

Novice

Kanada – dežela priseljencev - Podatki kanadskega cenusa za leto 2006 kažejo, da je bil vsak peti prebivalec Kanade rojen izven Kanade in da je število priseljencev doseglo tako visoko stopnjo, kot so jo zabeležili pred 75 leti. Leta 1931 so priseljenci v Kanadi predstavljali 22.2 odstotka prebivalstva, po Veliki gospodarski krizi leta 1929 je začelo število priseljencev do 2. svetovne vojne upadati, od leta 1951 pa je ponovno začelo naraščati. Od novih kanadskih priseljencev jih je kar 60 odstotkov iz Azije in 18 iz Srednjega Vzhoda. Število priseljencev iz Evrope, ki je še do leta 1971 predstavljalo 60 odstotkov vseh priseljencev v Kanadi, se je zmanjšalo na 16.1 odstotka. Nekaj nad 10 odstotkov novih kanadskih priseljencev je prišlo iz Srednje in Južne Amerike ter iz Karibov, 10.6 odstotka pa iz Afrike. Okoli dve tretjini novih priseljencev se je naselilo v treh največjih kanadskih mestih – Torontu, Montrealu in Vancouvru.

Schreiberjeva afera - Kanadčan nemškega rodu Karlheinz Schreiber, prekupčevalec orožja, ki je bil v Nemčiji obtožen utaje davka in je zato Nemčija zahtevala njegovo ekstradicijo, je nekaj dni pred tem, ko bi se moral vrniti v Nemčijo, dosegel, da mu je Kanada bivanje tukaj podaljšala, da bo lahko pričal pred posebno parlamentarno komisijo za etična vprašanja. To je dosegel s tem, da je v svojo afero vpletel bivšega kanadskega ministrskega predsednika Briana Mulroneya, kateremu je izročil 300.000 dolarjev v gotovini za usluge poslovnega lobija, ki pa jih Mulroney ni opravil. Dogovor za to pa naj bi Mulroney sklenil še v času, ko je bil

ministrski predsednik, kar je proti etičnim normam za tako državno pozicijo.

Janša na Kitajskem - Predsednik slovenske vlade Janez Janša je v prvi polovici novembra letos obiskal Kitajsko, kjer je v Šanghaju odprl predstavništvo Javne agencije za podjetništvo in tuje investicije (Japti). Spremljala ga je delegacija 55 slovenskih gospodarstvenikov.

Martinovo na Slovenskem – Martinovo je v Sloveniji priljubljen praznik, nekakšen poseben fenomen. V preteklosti je bilo Martinovo bolj družinski praznik, danes pa se izkazuje v obliki javnih manifestacij. Po besedah etnologa Aleša Gačnika so Slovenci sv. Martina folklorizirali, da se celo evropski strokovnjaki sprašujejo, kako so Slovenci povezali sv. Martina z vinsko prakso. Meni, da so si Slovenci v času komunizma na ta način prilagodili praznovanje sv. Martina, ker da drugačne povezave med svetnikom in vinom ni.

Primankovanje delavcev v Sloveniji – Podatki kažejo, da v Sloveniji primanjkuje delovne sile predvsem v dejavnostih gradbeništva, gostinstva in poslovanja z nepremičninami, najemi in poslovnimi storitvami. Delovne sile še zlasti primanjkuje na področju preprostih del in za neindustrijski način dela. Neskladja na trgu dela delodajalci rešujejo z nadurami že zaposlenih in z zaposlovanjem tujcev.

UNESCO sprejel 500-letnico Trubarja na seznam svojih prireditev – Na predlog slovenske nacionalne komisije za Organizacijo združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO)

je bila na seznam obletnic za obdobje 2008 do 2009 organizacije UNESCO uvrščena 500. obletnica rojstva Primoža Trubarja. Na seznam so lahko uvrščene samo tiste obletnice, ki se nanašajo na resnično univerzalne osebnosti ali dogodke, in takšne, ki imajo širši regionalni oziroma mednarodni pomen ter izražajo ideale, vrednote, kulturno raznolikost in univerzalnost UNESCO.

Kako potujejo Slovenci - Lani je imel svoj avto že skoraj vsak drugi prebivalec Slovenije, največ novejših modelov pa je moč zaslediti v osrednjeslovenski regiji. Promet v vseh transportnih panogah se večja, medtem ko javni cesti prevoz z leti upada, železniški se je nekoliko zvišal, največjo rast pa med javnimi prevozi beleži letalski promet, ugotavlja državni statistični urad.

Delavske demonstracije v Ljubljani

– 17. novembra so bile v Ljubljani največje delavske demonstracije v zgodovini Slovenije. Po podatkih organizatorjev naj bi se demonstracij udeležilo okoli

70.000 demonstrantov, ki so na ta način izrazili nezadovoljstvo zaradi inflacije in z njo povezane znižane vrednosti plač ter zaradi socialnih razlik. Protest je organiziralo šest sindikalnih central, da bi pri delodajalcih dosegli sporazum. Sicer za januar napovedujejo splošno stavko, ki pa bi po navedbah sindikatov povzročila delodajalcem veliko več škode, kot bi jo izpolnitev sindikalnih zahtev. Dvig plač zaradi vse višjih življenjskih stroškov, udeležba delavcev pri dobičku in zmanjševanje razlik med bogatimi in revnimi so bili poudarki govorov sindikalnih voditeljev. Sindikati od delodajalcev pričakujejo resna pogajanja o sindikalnih zahtevah.

Nov konferenčni center in nov logotip

- V Brdu pri Kranju so pred kratkim odprli sodobni konferenčni center, v katerem bo v prvi polovici prihodnjega leta potekalo okrog 130 dogodkov v okviru slovenskega predsedovanja EU. Izgradnja 9000 kvadratnih metrov velikega objekta, ki je bil zgrajen v osemnajstih mesecih, je stala 15,3 milijona evrov.

Predstavili so tudi logotip slovenskega predsedstva. Logotip združuje simboliko petih osnovnih elementov (ogenj, zemlja, voda, zrak in veter), ki tvorijo svet, obsega pa tudi prepoznavne narodne simbole, kakršen je Triglav, in jih poveže s tradicionalno evropsko rumeno zvezdo ter poudarja nacionalne barve slovenstva.

Spored prireditev
Od 31. decembra 2007 do 10. februarja 2008

Datum	Prireditelj	Kraj	Prireditev	Tel. številka
December 31 2008	Lipa Park	St. Catharines	Silvestrovanje	905-685-4149
	Bled	Beamsville	Silvestrovanje	905-544-2464
	Sv. Gregorij Veliki	Hamilton	Silvestrovanje	905-561-5971
	Sava	Breslau	Silvestrovanje	519-884-4736
	Triglav	London	Silvestrovanje	519-461-0653
	Župnija Brezmadežne	Browns Line	Silvestrovanje	416-255-2721
Januar 19	Večerni zvon	Browns Line	Koline	905-625-5485
Februar 8	Vseslovenski kulturni odbor	Browns Line	Kulturni večer	416-259-1430
10	Victoria sklad	Browna Line	Talent show	905-276-7258

Poslušajte Glas kanadskih Slovencev

vsako nedeljo ob 5h do 6h zvečer
v Torontu in okolici na valovni dolžini **100.7 FM**,
drugod po svetu pa nas lahko slišite po **Internetu**
na spletni strani **www.chinradio.com/fm1007.html**

Oglejte si tudi našo spletno stran
www.theslovenian.com

**Želimo vam vesele Božične
praznike in srečno Novo leto
2008**

*Merry
Christmas*

**Slovenia
Credit Union**

Main Office
725 Brown's Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: 416-255-1742

Manning
611 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: 416-531-8475

Hamilton
23 Delawana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: 905-578-7511

TOLL FREE 1-888-SCU-1742

www.sloveniacu.ca

*Wishing Our Members and Their Families the
Joy of Christmas and a Happy New Year!*

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION**

Providing a full range of Financial Services
including Holiday Loans since 1953.